

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

ТДВ «ЕКСПРЕС СТРАХУВАННЯ»



Т.А.Щучьєва

«24» лютого 2020 року

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ
(ВАНТАЖОБАГАЖУ)**

(нова редакція)

Київ 2020

ЗМІСТ

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	3
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	11
ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	11
СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК	11
ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	13
ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	18
ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА	20
СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ	21
СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	23
ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	24
ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	27
ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ	28
ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКУ І СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	33
ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	36
ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	37
ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	38
УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	38
ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	39
ОСОБЛИВІ УМОВИ	39
ДОДАТОК 1. СТРАХОВІ ТАРИФИ	40

1. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

1.1. В Правилах добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) терміни та визначення вживаються в такому значенні:

1.1.1. **АБАНДОН** - відмова Страхувальника – власника застрахованого вантажу (багажу) від усіх прав власності на нього на користь Страховика за умови отримання від Страховика повної суми страхового відшкодування. Застосовується у випадку пропачі безвісти судна та/або вантажу (багажу) або економічної недоцільності усунення пошкоджень. Абандон має форму заяви, яка передається Страховику.

1.1.2. **АВАРІЙНИЙ КОМІСАР** - експерт, який згідно ліцензії має право визначати причини збитку та здійснювати оцінку розміру збитку у відношенні пошкодженого вантажу (багажу). На аварійного комісара може покладатись участь у проведенні превентивних заходів, а також ліквідації наслідків страхового випадку. Аварійний комісар формує та видає аварійний сертифікат.

1.1.3. **АВАРІЙНИЙ СЕРТИФІКАТ** - документ, що складається аварійним комісаром та відображає характер, розмір, причини збитків, а також містить дані, що дають можливість встановити відповідність обставин настання збитків умовам страхування і право Страхувальника на отримання страхового відшкодування.

1.1.4. **АВАРІЯ** - збиток, завданий засобу перевезення та/або вантажу, та/або фрахту під час перевезення.

1.1.5. **АВАРІЯ ЗАГАЛЬНА** (відноситься до морського страхування) - збитки, що розподіляються між учасниками морського перевезення згідно з диспашею та отримані внаслідок вчинених навмисно і розумно надзвичайних витрат чи пожертвувань з метою рятування морського судна, фрахту або вантажу, що перевозиться на морському судні, від загальної для них небезпеки. Збитки за загальною аварією поділяються між власником судна, власником вантажу, фрахтувальником, пропорційно вартості судна, вантажу і фрахту відповідно.

1.1.5.1. Згідно з нормами морського права загальною аварією визнаються наступні збитки:

- збитки, спричинені обґрунтованим викиданням за борт вантажу або обладнання судна, а також збитки від пошкодження судна або вантажу під час вжиття заходів загального рятування, зокрема, внаслідок проникнення води в трюми через відкриті для викидання вантажу люки або інші зроблені для цього отвори;
- збитки, заподіяні судну або вантажу під час гасіння пожежі на судні, включаючи збитки від здійсненого з метою гасіння затоплення судна, що загорілося;
- збитки, заподіяні навмисною посадкою судна на мілину і зняттям такого судна з мілини;
- збитки від пошкодження двигунів, інших машин або котлів судна, що знаходиться на мілині, заподіяні намаганням зняти судно з мілини, надзвичайні витрати, пов'язані з перевантаженням вантажу, палива або предметів постачання із судна в ліхтери, з найманням ліхтерів та із зворотним завантаженням на судно, здійснені у разі посадки судна на мілину;
- збитки від пошкодження або загибелі вантажу, палива або предметів постачання, заподіяні переміщенням їх на судні, вивантаженням із судна, зворотним завантаженням і укладанням, а також під час зберігання у тих випадках, коли самі витрати на виконання таких операцій визнаються загальною аварією;
- витрати, зроблені з метою отримання допомоги як за договором про рятування, так і без нього, тією мірою, якою рятувальні операції здійснювалися з метою запобігання небезпеці для судна, фрахту і вантажу;
- збитки від забруднення навколишнього природного середовища, яке виникло внаслідок загальної аварії;

- втрата фрахту, спричинена втратою вантажу, у тих випадках, коли втрата вантажу відшкодовується в порядку розподілу загальної аварії, при цьому із фрахту виключаються витрати, що були б здійснені перевізником вантажу для його отримання, але внаслідок пожежертвування зроблені не були.

Збитки, зазначені в п.1.1.6.1. Правил, в будь-якому разі не визнаються загальною аварією.

1.1.6. АВАРІЯ ЧАСТКОВА (відноситься до морського страхування) – всі збитки, що не відносяться до загальної аварії. Збитки за частковою аварією не підлягають розподілу між власником судна, власником вантажу та фрахтувальником, і їх несе той, хто їх зазнав, або той, хто несе відповідальність за їх спричинення.

1.1.6.1. Згідно з нормами морського права частковою аварією визнаються збитки, що не підпадають під ознаки загальної аварії, а також наступні:

- збитки, завдані в зв'язку з гасінням пожежі на судні внаслідок впливу диму або нагрівання;
- збитки, заподіяні обрубанням уламків або частин судна, раніше знесених або фактично втрачених внаслідок морської небезпеки;
- збитки, завдані форсуванням роботи двигунів або іншою роботою двигунів, інших машин або котлів судна, що перебувало на плаву;
- вартість викинутого за борт вантажу, що перевозився на судні з порушенням правил і звичаїв торговельного мореплавства;
- будь-які збитки або втрати, понесені судном або вантажем внаслідок збільшення тривалості рейсу (збитки від простою, зміни цін й інші).

1.1.7. **АДЖАСТЕР** - експерт, який має право виконувати усі функції сюрвейера, встановлювати наявність чи відсутність факту настання страхового випадку. Аджастер складає сюрвейерський звіт.

1.1.8. **АКВАТОРІЯ ПОРТУ** - водна поверхня порту в установлених межах, яка забезпечує в своїй судноплавній частині маневрування та стоянку суден.

1.1.9. **АКТ ЗАГАЛЬНОЇ ФОРМИ** - складається для посвідчення інших, ніж в Комерційному акті, порушень договору перевезення. Обставини, пов'язані з несхоронністю вантажів та іншими порушеннями договору перевезення, фіксуються в товарно-транспортній накладній, а у разі розходження в оцінці сторонами причин і характеру порушень, оформлюються актами встановленої форми, що прирівнюються до комерційних актів та актів загальної форми на інших видах транспорту.

1.1.10. **БАГАЖ** - речі і предмети, які пасажир бере з собою або здає для перевезення в порядку, встановленому відповідними транспортними організаціями.

1.1.11. **БАГАЖНА (ВАНТАЖОБАГАЖНА) КВИТАНЦІЯ** - документ, що підтверджує прийняття перевізником багажу для перевезення.

1.1.12. **БАРАТРИЯ** - навмисні збитки, завдані судну або вантажу капітаном або командою судна, а також інші незаконні дії з їх сторони, включаючи викрадення вантажу або його частини з метою особистої наживи.

1.1.13. **БУКІНГ-НОТА** - вид контракту на морське перевезення вантажів, коли оформляється кожне перевезення. Використовується для резервування місць на судах при перевезеннях дрібних партій вантажу.

1.1.14. **ВАНТАЖ** - загальна назва усього майна з моменту його прийняття для перевезення до здачі одержувачу вантажу.

1.1.15. **ВАНТАЖОБАГАЖ** - предмети, що належать юридичним або фізичним особам, вагою окремого місця від 5 до 165 кг, що перевозяться в багажному вагоні за окрему плату без обмежень загальної ваги й без пред'явлення проїзних документів.

1.1.16. **ВАНТАЖНЕ МІСЦЕ** - кінцевий продукт пакувальної операції в тому вигляді, в якому він підготовлений для транспортування та складається з власної упаковки та вантажу, який в ній знаходиться. Термін «вантажне місце» включає всі пристосування, які

застосовуються для упаковки, і зокрема тримач, який використовується в якості зовнішньої або внутрішньої оболонки товарів; тримач, за допомогою якого товари накручуються, намотуються або зв'язуються; резервуар. Даний термін виключає засоби транспортування та транспортне обладнання, як то піддони та контейнери.

1.1.17. **ВАРТІСТЬ ВАНТАЖУ** може встановлюватися на підставі:

- торговельного контракту, рахунку-фактури і інших аналогічних документів;
- акту експертизи, складеного компетентним органом;
- погодження між Страховиком і Страхувальником, що здійснюється у формі протоколу узгодження вартості вантажу, складеного в довільній формі і підписаного обома Сторонами.

1.1.18. **ВІДПОВІДНІ КОМПЕТЕНТНІ ОРГАНИ** – державні органи, органи місцевого самоврядування, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій, що в подальшому можуть бути кваліфіковані як страхові випадки, встановлення причин та обставин настання таких подій, оцінка їх наслідків, а також надання офіційних роз'яснень відносно питань, що мають відношення до застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу), який пошкоджено (знищено, втрачено) внаслідок страхового випадку.

1.1.19. **ВИГОДОНАБУВАЧ** – юридична особа будь-якої організаційно-правової форми, дієздатна фізична особа або фізична особа-підприємець, на користь якої Страхувальником укладено договір страхування і яка має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі майновий інтерес у застрахованому вантажу та багажу (вантажобагажу) та може зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку.

1.1.20. **ВТРАТА ВАНТАЖУ:**

- факт невидачі вантажу на вимогу одержувача в строк, після завершення якого вантаж вважається втраченим або зниклим безвісті відповідно до законодавства, яким регулюється перевезення;
- факт видачі вантажу одержувачу в меншій кількості (об'ємі, вазі), ніж його було прийнято до перевезення, з урахуванням норми недостачі;
- факт невидачі вантажу внаслідок причин, передбачених умовами страхування (крадіжки, грабежу тощо).

1.1.21. **ДИСБУРСМЕНТСЬКІ ВИТРАТИ** - витрати на обслуговування судна під час його знаходження в порту. Це, як правило: лоцманські видатки, корабельні та митні збори, буксирування, швартування, вартість палива, води, продуктів для екіпажу, медичне обслуговування екіпажу, поштові та телеграфні витрати судна, стивідори та ін.

1.1.22. **ДИСБУРСМЕНТСЬКИЙ РАХУНОК** - рахунок на обслуговування судна в порту, який пред'являється судовим агентом судовласнику.

1.1.23. **ДИСПАШЕР** - уповноважений до складання диспаші фахівець у галузі морського права, який здійснює розрахунки з розподілу витрат за загальною аварією між судном, вантажем і фрахтом.

1.1.24. **ДИСПАША** - документ, що:

- встановлює факт та містить докладний виклад причин загальної аварії;
- містить розрахунок витрат, пов'язаних із загальною аварією, а також розподіл таких витрат між учасниками морського перевезення;
- складається диспашером на підставі заяви зацікавленої особи і його висновку про визнання аварії загальною.

1.1.25. **ДОГОВІР ПЕРЕВЕЗЕННЯ** - двостороння угода між перевізником, вантажовідправником чи вантажоодержувачем, що є юридичним документом, яким регламентуються обсяг, строки та умови перевезення вантажів, права, обов'язки та відповідальність сторін щодо їх додержання. Договір перевезення вантажу укладається у письмовій формі. Умови перевезення вантажів та багажу, відповідальність сторін по цих перевезеннях визначаються статутами (кодексами) окремих видів транспорту і правилами, що видаються у встановленому порядку. Укладення договору перевезення посвідчується

документом, передбаченим транспортними статутами та кодексами, що заповнюється відправником вантажу, містить відомості про відправника та одержувача вантажу, пунктах відправлення та призначення, дані про вантаж, та у відповідності до виду транспорту поділяється на:

- **АВІАВАНТАЖНА НАКЛАДНА (Air Waybill)** - документ установленого зразка, що засвідчує укладання договору про повітряне перевезення вантажу. В авіавантажній накладній зазначається найменування відправника і отримувача вантажу, перевізника, їх адреси, тариф на доставку продукції, позначки кінцевим отримувачем про точність виконання вказівок, визначених у документі, інформація про прийняття вантажу до відправлення. Також у обов'язковому порядку у накладній фіксуються характеристики товару – його вага, габарити, маркування, кількість, опис, вказівки про спосіб завантаження і вивантаження, заявлена цінність відправлення, інформація про сплату зборів і платника.

- **АВТОДОРОЖНЯ НАКЛАДНА (CMR)** - товарно-транспортна накладна, що застосовується при здійсненні міжнародних перевезень та підтверджує наявність договору між перевізником і відправником про автодорожнє перевезення вантажів. В автодорожній накладній CMR вказуються дата відвантаження, найменування вантажу, ім'я й адреса перевізника, повні платіжні та юридичні реквізити сторін, найменування одержувача, строк постачання вантажу і розмір штрафних санкцій у разі затримки вантажу, загальна вартість перевезення тощо. Автодорожня накладна CMR не є товаророзпорядчим і оборотним документом.

- **ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА (ТТН)** - єдиний первинний документ, який є підставою для списання товарно-матеріальних цінностей у вантажовідправника та оприбуткування їх у вантажоодержувача при перевезенні вантажів у межах України, а також для їх складського, оперативного і бухгалтерського обліку. ТТН додається до дорожнього листа. ТТН виписується вантажовідправником на кожну поїзду автомобіля і для кожного вантажоодержувача окремо.

- **ЗАЛІЗНИЧНА НАКЛАДНА** - основний перевізний документ установленої форми, що подається залізниці вантажовідправником разом з вантажем і супроводжує вантаж на всьому шляху перевезення до станції призначення. Накладна є обов'язковою двосторонньою письмовою формою угоди про перевезення вантажу, яка укладається між вантажовідправником і залізницею на користь третьої сторони — вантажоодержувача та одночасно є договором на заставу вантажу для забезпечення гарантії внесення належної провізної плати та інших платежів за перевезення.

- **КОНОСАМЕНТ (Bill of Lading)** – односторонній акт морського перевізника, що видається морським перевізником вантажу його відправнику та підписується капітаном чи судноплавним агентом. Коносамент не є договором морського перевезення вантажів, але засвідчує факт укладення такого договору, містить його основні умови і є доказом прийняття перевізником вантажів на перевезення та зобов'язання передати зазначений вантаж вантажоодержувачу в кінцевому порту розвантаження. Коносамент є товаророзпорядчим документом.

- **МОРСЬКА НАКЛАДНА (Sea Waybill) / ЛІНІЙНА НАКЛАДНА (Liner Waybill) / ОКЕАНСЬКА НАКЛАДНА (Ocean Waybill)** - документ, який використовується в морських перевезеннях, що підтверджує укладення договору перевезення та факт прийняття вантажу, перевізником (судновласником) до перевезення, в зазначеному в ньому кількості та якості. Морська накладна не є товаророзпорядчим і оборотним документом.

- **РІЧКОВА НАКЛАДНА** - документ, який використовується в річкових перевезеннях, що підтверджує укладення договору перевезення та факт прийняття вантажу, перевізником (судновласником) до перевезення, в зазначеному в ньому кількості та якості. Річкова накладна не є товаророзпорядчим і оборотним документом.

1.1.26. **ДОГОВІР ПОСТАВКИ** – договір, за яким організація-постачальник зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця для

використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму.

1.1.27. ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ - письмова угода між Страховиком і Страхувальником, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (Вигодонабувачу), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

1.1.28. ЗАКОНОДАВСТВО – законодавство країн, на територію яких поширюється дія Договору страхування.

1.1.29. ЗАЛИШКОВА ВАРТІСТЬ - вартість вантажу за вирахуванням усіх видів зносу.

1.1.30. ЗАСТРАХОВАНЕ ПЕРЕВЕЗЕННЯ - зазначене належним чином у Договорі страхування перевезення вантажу.

1.1.31. ЗАСОБИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ - транспортні засоби, які використовуються для перевезення вантажів та/або багажу (вантажобагажу), виключаючи контейнери, та транспортне обладнання іншого виду, а саме, але не обмежуючись: автомобільні транспортні засоби, залізничні транспортні засоби, повітряні судна, морські та річкові судна, трубопроводи.

1.1.32. ЗНИКНЕННЯ БЕЗВІСТІ - тривала безвісна відсутність морського, річкового чи повітряного судна або іншого засобу перевезення, яку прийнято вважати за його повну загибель.

Транспортний засіб з вантажами вважається зниклим безвісти:

При морських та річкових перевезеннях - якщо від судна не надходило ніякої звістки протягом строку, що перевищує в два рази строк, необхідний в нормальних умовах для переходу від місця, звідки надійшла остання звістка про судно, до порту призначення. Строк, необхідний для визнання судна зниклим безвісти, не може бути меншим, ніж один місяць та більшим, ніж три місяці з дати останньої звістки про судно, а в умовах військових дій не може бути меншим, ніж шість місяців.

При повітряних перевезеннях - якщо місцезнаходження потерпілого лиха повітряного судна, що перевозило застрахований вантаж, його уламків або вантажу не було встановлено і його пошук було офіційно припинено. Строк, необхідний для визнання повітряного судна зниклим безвісти, не може бути меншим, ніж один місяць з дати останньої звістки про повітряне судно.

При залізничних перевезеннях - якщо застраховані вантажі не були видані вантажоодержувачу після закінчення тридцяти днів з дати закінчення строку доставки або після закінчення чотирьох місяців з дати прийняття вантажу для перевезення в прямому змішаному сполученні.

При автомобільних перевезеннях - якщо застраховані вантажі не були видані одержувачу на його вимогу і про застраховані вантажі і транспортний засіб не було отримано жодної інформації:

- при міському і приміському перевезенні - протягом 10 календарних днів з дати прийому застрахованих вантажів до перевезення;

- при міжміському, міжнародному перевезенні - протягом 30 календарних днів після закінчення строку доставки;

- при перевезенні застрахованих вантажів в прямому змішаному сполученні - після закінчення 150 календарних днів з дати прийому застрахованих вантажів до перевезення.

1.1.33. ІНДОСАМЕНТ - напис на страховому полісі, коносаменті і інших товаросупроводжувальних та грошових документах, що посвічує передачу прав за цими документами іншій особі.

1.1.34. КІНЦЕВИЙ ПОРТ РОЗВАНТАЖЕННЯ - порт, в який повинен бути доставлений застрахований вантаж згідно з умовами коносаменту.

1.1.35. КЛАСИФІКАЦІЙНІ КОМПАНІЇ - компанії, що займаються класифікацією морських суден і наглядом за ними в процесі побудови.

1.1.36. КОМЕРЦІЙНИЙ АКТ - документ, що:

- посвідчує обставини, що можуть виключати матеріальну відповідальність перевізників, відправників, одержувачів вантажів, пасажирів і бути підставою для пред'явлення претензій та подання позову;

- складається в цілях посвідчення нестачі, псування чи пошкодження вантажу або багажу, виявлення вантажів без супроводжувальних документів та документів без вантажу, повернення перевізникові вкраденого вантажу (багажу), непередачі вантажу залізницею на під'їзну колію протягом 24-х годин після оформлення у товарній конторі видачі вантажу за документами;

- складається перевізником, якщо він сам виявить зазначені вище обставини або їх наявність стверджується відправником чи одержувачем вантажу. Необґрунтовану відмову перевізника скласти комерційний акт можна оскаржити у встановленому порядку. В цьому разі прийняття вантажу слід оформлювати відповідно до правил про порядок прийняття продукції та товарів за кількістю і якістю, що діють при поставці, контракції тощо.

1.1.37. КОНСТРУКТИВНА ПОВНА ЗАГИБЕЛЬ ВАНТАЖУ – стан застрахованого вантажу, при якому внаслідок завданої йому шкоди при настанні страхового випадку витрати, пов'язані з відновленням вантажу, складають 75% і більше страхової вартості вантажу.

У страхуванні морських перевезень: конструктивна повна загибель вантажу відбувається в тому випадку, коли сума збитку в зв'язку з пошкодженням чи втратою вантажу виявляється менше його страхової вартості, але витрати по рятуванню вантажу були б більше, ніж залишкова вартість вантажу.

1.1.38. КОНТЕЙНЕР - транспортне обладнання, яке:

- представляє собою повністю або частково закриту ємність, призначену для розміщення в ній вантажів;

- достатньо міцне, щоб його можливо було використовувати багаторазово;

- спеціально сконструйоване для полегшення перевезення вантажів одним або кількома видами транспорту без проміжного перевантаження вантажів;

- сконструйоване таким чином, щоб було полегшено його перевантаження, зокрема з одного виду транспорту на інший;

- сконструйоване таким чином, щоб його можливо було легко завантажувати та розвантажувати;

- має внутрішній об'єм не менше одного кубічного метра.

1.1.39. ЛІХТЕР - несамохідне морське судно для перевезення вантажів, а також для безпричальних вантажних операцій при завантаженні/розвантаженні на рейді морських суден з глибокою осадкою, які не можуть увійти в порт.

1.1.40. МОМЕНТ ПРИЙНЯТТЯ ВАНТАЖУ ДО ПЕРЕВЕЗЕННЯ - момент, коли уповноважений на те представник перевізника поставив свої підпис і печатку.

1.1.41. МОРЕХІДНИЙ СТАН СУДНА - сукупність властивостей судна, які забезпечують його експлуатацію за призначенням відповідно до норм, критеріїв та вимог, установлених класифікаційним товариством, що здійснює технічний нагляд за судном.

1.1.42. МОРСЬКИЙ ПРОТЕСТ - заява капітана судна компетентному державному органу, в якій викладаються найважливіші обставини морської пригоди та заходи, прийняті командуванням судна для її запобігання, або повній чи частковій ліквідації її несприятливих наслідків.

1.1.43. НЕДОЛІК, ДЕФЕКТ - будь-яка невідповідність продукції вимогам нормативно-правових актів і нормативних документів, умовам договорів або вимогам, що пред'являються до неї, а також інформації про продукцію, наданій виробником (виконавцем, продавцем).

1.1.44. **НОРМА НЕДОСТАЧІ** - різниця між масою (об'ємом, кількістю) вантажу, вказаною в транспортному та/або товаророзпорядчому документі в пункті відправлення, та масою (об'ємом, кількістю) вантажу, визначеною в пункті призначення, яка не перевищує суму норми природної втрати ваги (об'єму, кількості) чи норми бою та граничного розходження визначення маси нетто.

1.1.45. **ПАКУВАЛЬНИЙ ЛИСТ** - комерційний документ, що містить перелік предметів, які складають одне вантажне місце (ящик, коробку, контейнер). Пакувальний лист підписується пакувальником та вкладається в кожне вантажне місце, що має змішаний асортимент. Пакувальний лист використовується під час встановлення та оплати збитків.

1.1.46. **ПЕРЕВЕЗЕННЯ** - переміщення (транспортування) вантажів, розміщених в контейнерах, камерах, ящиках або навалом, або іншим способом, від пункту відправлення до пункту призначення за один раз і за тими самими транспортно-супровідними документами.

Перевезення розподіляються на:

- автомобільні;
- залізничні;
- морські, що поділяються на:
 - каботажні - між портами однієї держави;
 - міжнародні - між портами різних держав;
- річкові;
- повітряні;
- мультимодальні - перевезення двома та більше видами транспорту на підставі єдиного договору.

Перевезення можуть бути:

- місцевого сполучення - перевезення у межах територіальної сфери дії однієї транспортної організації;
- у прямому сполученні - перевезення двома чи кількома організаціями одного виду транспорту;
- у прямому змішаному сполученні - перевезення за єдиним транспортним документом організаціями різних видів транспорту.

1.1.47. **ПІДГОТОВКА ВАНТАЖУ ДО ПЕРЕВЕЗЕННЯ** - комплекс заходів, спрямованих на забезпечення безпечного перевезення та збереження вантажу, як то: пакування, кріплення вантажу; закріплення або застопорення рухомих частин вантажу відносно нерухомих частин вантажу; дообладнання вантажу пристосуваннями для його кріплення; маркування вантажу; фумігація вантажу; інші заходи; та/або технологічний процес, склад якого визначається законодавством.

1.1.48. **ПОВНА ЗАГИБЕЛЬ ВАНТАЖУ** – повне фізичне знищення застрахованого вантажу в результаті страхового випадку або пошкодження вантажу, при якому відсутня технічна можливість його відновлення.

1.1.49. **ПОРТ ЛИХА** - порт, в який заходить судно, що потерпіло аварію, або порт, в акваторії якого сталася пригода.

1.1.50. **ПОТЕРТІСТЬ** - ризик, що виникає при транспортуванні вантажів, що мають покриття, без додаткової упаковки, наприклад, автомобілів.

1.1.51. **ПРЕДМЕТИ, ОСОБЛИВО ПІДВЛАДНІ ПОЛОМЦІ ТА БОЮ** - аудіо -, відео- техніка і аксесуари до неї; комп'ютери та комплектуючі до них, включаючи будь-які периферійні прилади, інша оргтехніка; побутова і офісна електротехніка; апаратура стільникового телефонного зв'язку; фотоапаратура і аксесуари до неї; точна вимірювальна та діагностична апаратура; абразивні вироби, азбестоцементні плити; кераміка декоративна і художня, включаючи плитку облицювальну; дерев'яні меблі; мрамур, граніт і вироби з них; вироби і тара скляні, глиняні, фарфорові, фаянсові, емальовані, фарфор художній; електроди; цегла будь-якого виду, черепиця, інша скляна та керамічна продукція промисловості будівельних матеріалів, санітарно-технічні прилади; жорна, точильні та літографічні камені,

графітові тиглі; скло, вироби зі скла, та вироби, які за загальною площею та/або масою складаються зі скла більше ніж на 50%; електролампи; годинники; парфумерні вироби у флаконах, пляшках тощо.

1.1.52.ПРОМІЖНЕ СКЛАДСЬКЕ ЗБЕРІГАННЯ - безперервне перебування вантажів та багажу (вантажобагажу) в місцях зберігання (складах тимчасового, транзитного зберігання і митних складах) на всіх етапах транспортування (в місці відправлення, очікування навантаження, перевантаження і перевалки; в місці призначення після вивантаження).

1.1.53.СТОРОНИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ – Страховик та Страхувальник.

1.1.54.СТРАХОВА ВАРТІСТЬ ВАНТАЖУ – це дійсна (ринкова) вартість застрахованого вантажу, в обсязі якої вантажу може бути завдано шкоди та за яку можливе відчуження вантажу на дату встановлення такої вартості за договором, укладеним між покупцем та продавцем.

1.1.55.СТРАХОВИЙ ЗАХИСТ - зобов'язання Страховика, за якими він протягом обумовленого періоду часу несе матеріальну відповідальність за предмет Договору страхування у відповідності до умов Договору страхування.

1.1.56.СТРАХОВИК – Товариство з додатковою відповідальністю «ЕКСПРЕС СТРАХУВАННЯ».

1.1.57.СТРАХУВАЛЬНИК – юридична особа будь-якої організаційно-правової форми, дієздатна фізична особа, в тому числі зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, що укладає Договір страхування зі Страховиком та має право власності, володіння, користування або розпорядження застрахованим вантажем та багажем (вантажобагажем).

1.1.58.СЮРВЕЙЄР - експерт, який має право проводити експертизу вантажу, упаковки, а також вагових, кількісних та об'ємних параметрів вантажу до відправлення вантажу, здійснювати функції Аварійного комісара при пошкодженні вантажу. Сюрвейєр складає сюрвейєрський звіт.

1.1.59.ТАЛЬМАН - особа, що веде підрахунок вантажу при завантаженні на судно і вивантаженні з нього.

1.1.60. ТАЛЬМАНСЬКИЙ ЛИСТ - первинний обліковий документ приймання і здачі вантажів, що оформляється тальманом при завантаженні / розвантаженні судна в порту.

1.1.61. УПАКОВКА - оболонка (тара), включаючи контейнери, яка запобігає зовнішнім впливам на вантаж та має забезпечувати повне збереження вантажу під час його транспортування з урахуванням вантажно-розвантажувальних робіт.

1.1.62. ФОРМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТЕЖІВ ПО ЗАГАЛЬНІЙ АВАРІЇ:

- **АВАРІЙНА ПІДПИСКА (БОНД)** - письмове зобов'язання вантажоотримувача підпорядковуватися усьому, що письмово затверджено диспашею у відношенні вантажу;

- **ДЕПОЗИТ** (в морському страхуванні) - грошові кошти, що вносяться кожною із зацікавлених сторін морської аварії на спеціальний банківський рахунок для забезпечення гарантії сплати ними внеску за загальною аварією. Якщо вантаж застрахований на умовах, що передбачають відшкодування витрат за загальною аварією, то на вимогу Страхувальника депозит може бути внесений Страховиком. До моменту прийняття остаточного рішення щодо загальної аварії депозит є власністю вкладника;

- **ГАРАНТІЯ** - банківська гарантія чи гарантійний лист від відомих страхових компаній, з якими власник судна має тривалі відносини.

1.1.63. ФРАНШИЗА (умовна/безумовна) – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

1.1.64. ФРАХТ - плата за перевезення вантажу.

1.1.65. ФРАХТУВАЛЬНИК - сторона договору фрахтування, яка на певний час отримує судно у судновласника за обумовлену плату (фрахт) для перевезення вантажів та інших цілей торговельного мореплавства.

1.1.66. **ЦІННИЙ ВАНТАЖ (БАГАЖ)** - злитки дорогоцінних металів і вироби з них; дорогоцінні камені і цінні ювелірні вироби; банкноти і монети; облігації, платіжні засоби або цінні папери іншого роду; паспорти та інші документи, що засвідчують особу; твори мистецтва;

1.1.67. **ЧАСТИНА ВАНТАЖУ ТА/АБО БАГАЖУ** - неподільний вантаж та/або багаж, що є одним із декількох йому подібних, або частина сипучого матеріалу чи рідини.

1.1.68. **INCOTERMS** - умови торговельних угод (постачання товару, вантажу), що були видані Міжнародною торговельною палатою під назвою «Міжнародні комерційні терміни» (INCOTERMS). Найширшого застосування з умов постачання набули чотири основні типи: CIF, CIP, FOB, FAS.

1.1.69. **INSTITUTE CARGO CLAUSES-ЗАСТЕРЕЖЕННЯ** - визначення та застереження (умови страхування) Інституту Лондонських Страховиків, що використовуються при страхуванні вантажів.

1.2. Інші терміни, що не обумовлені даними Правилами, визначені законодавством. Якщо значення якого-небудь терміну не обумовлено Правилами та не може бути визначено, виходячи із законодавства, то такий термін використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Правила добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (далі – Правила) розроблені відповідно до вимог Цивільного кодексу України, Закону України «Про страхування» та інших нормативно-правових актів України та визначають загальний порядок та умови укладання, виконання, внесення змін та припинення дії договорів добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу).

2.2. Страховик відповідно до умов цих Правил укладає договори добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (далі – Договір страхування) зі Страхувальником.

2.3. Добровільне страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) передбачає обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини під час перевезення будь-якими видами транспорту та, якщо це передбачено Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання.

2.4. Конкретні умови страхування визначаються Договором страхування. Страховик та Страхувальник за взаємною згодою в Договорі страхування можуть врегулювати (конкретизувати) питання, які не врегульовані (не конкретизовані) цими Правилами за умови, що вони не будуть суперечити іншим положенням цих Правил та законодавству України.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом Договору страхування згідно даних Правил є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), який перевозиться будь-якими видами транспорту.

4. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

4.1. Страховий ризик – певна подія, на випадок настання якої проводиться

страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. Страховий випадок – передбачена Договором страхування подія, що відбулася під час дії Договору страхування і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

Страховим випадком за цими Правилами є пошкодження, знищення (загибель) або втрата застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини внаслідок настання подій, передбачених Договором страхування, під час перевезення вантажу та багажу (вантажобагажу) будь-якими видами транспорту та, якщо це передбачено Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання.

4.3. Договір страхування може бути укладений на підставі одної з наведених нижче умов:

4.3.1. **«З відповідальністю за всі ризики» (Умова страхування «А»).** За Договором страхування, укладеним за цією Умовою, страховими випадками є:

4.3.1.1. пошкодження, знищення (загибель) або втрата застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини, в період його транспортування та, якщо це передбачено Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання, що сталися з будь-якої причини;

4.3.1.2. збитки, витрати і внески по загальній аварії, які зобов'язаний понести Страхувальник по частці вантажу та багажу (вантажобагажу) та/або фрахту;

4.3.1.3. всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню вантажу та багажу (вантажобагажу), а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами страхування.

4.3.2. **«З відповідальністю за часткову аварію» (Умова страхування «В»).** За Договором страхування, укладеним за цією Умовою, страховими випадками є:

4.3.2.1. пошкодження, знищення (загибель) або втрата застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини в період його транспортування та, якщо це передбачено Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання, що сталися внаслідок:

а) пожежі, вибуху;

б) удару блискавки, бурі, вихору, урагану, шторму, виверження вулкану і інших стихійних явищ, крім повені, землетрусу і цунамі;

в) крушіння або зіткнення наземних засобів перевезення, їх удару об рухомі та/або нерухомі предмети, перевертання засобу перевезення, сходу з рейок залізничних засобів перевезення, провалу мостів;

г) крушіння, падіння або зіткнення літаків, інших повітряних засобів перевезення, їх удару об рухомі та/або нерухомі предмети;

д) крушіння або зіткнення суден, пошкодження судна льодом, викиду судна на берег або посадки судна на мілину, затоплення або перекидання судна; провалу мостів;

е) зникнення транспортного засобу з вантажем та багажем (вантажобагажем) безвісті;

ж) підмочки вантажу та багажу (вантажобагажу) забортною водою, змиву хвилею за борт палубного вантажу; проникнення морської, річкової чи озерної води в морське чи річкове судно, ліхтер, баржу, інший засіб перевезення, трюм, контейнер чи місце схову вантажу та багажу (вантажобагажу);

з) розвантаження вантажу та багажу (вантажобагажу) в порту лиха, якщо воно було викликане ризиками, від впливу яких здійснювалося страхування;

и) завантаження, розвантаження, перевантаження вантажу та багажу (вантажобагажу) на засіб перевезення, а також складування чи укладання вантажу та багажу (вантажобагажу); прийому засобом перевезення палива;

4.3.2.2. збитки, витрати і внески по загальній аварії, які зобов'язаний понести Страхувальник по частці вантажу та багажу (вантажобагажу) та/або фрахту;

4.3.2.3. всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню вантажу та багажу (вантажобагажу), а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами страхування.

4.3.3. **«Без відповідальності за пошкодження, крім випадків крушіння» (Умова страхування «С»)**. За Договором страхування, укладеним за цією умовою, страховими випадками є:

4.3.3.1. знищення (загибель) або втрата застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини, а також пошкодження застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини в період його транспортування та, якщо це передбачено Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання, що сталися внаслідок:

- а) пожежі, вибуху;
- б) удару блискавки, бурі, вихору, урагану, шторму, виверження вулкану і інших стихійних явищ, крім повені, землетрусу і цунамі;
- в) крушіння або зіткнення наземних засобів перевезення, їх удару об рухомі та/або нерухомі предмети, перевертання засобу перевезення, сходу з рейок залізничних засобів перевезення, провалу мостів;
- г) крушіння, падіння або зіткнення літаків, інших повітряних засобів перевезення, їх удару об рухомі та/або нерухомі предмети;
- д) крушіння або зіткнення суден, пошкодження судна льодом, викиду судна на берег або посадки судна на мілину, затоплення або перекидання судна; провалу мостів;
- е) зникнення транспортного засобу з вантажем та багажем (вантажобагажем) безвісті;
- ж) підмочки вантажу та багажу (вантажобагажу) забортною водою, змиву хвилею за борт палубного вантажу; проникнення морської, річкової чи озерної води в морське чи річкове судно, ліхтер, баржу, інший засіб перевезення, трюм, контейнер чи місце схову вантажу та багажу (вантажобагажу);
- з) розвантаження вантажу та багажу (вантажобагажу) в порту лиха, якщо воно було викликане ризиками, від впливу яких здійснювалося страхування;

4.3.3.2. збитки, витрати і внески по загальній аварії, які зобов'язаний понести Страхувальник по частці вантажу та багажу (вантажобагажу) та/або фрахту;

4.3.3.3. всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню вантажу та багажу (вантажобагажу), а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами страхування.

4.3.4. **«3 відповідальністю за визначеними ризиками» (Умова страхування «N»)**. Договір страхування може бути укладений на випадок настання однієї або декількох, окремо обраних Страхувальником подій, з числа зазначених у пунктах 4.3.1. – 4.3.3. Правил.

4.4. Якщо це передбачено Договором страхування, Страховик додатково відшкодовує Страхувальнику наступні витрати, яких зазнав Страхувальник при настанні страхового випадку:

4.4.1. витрати, пов'язані з транспортуванням пошкодженого вантажу до місця доставки вантажу (транспортні витрати);

4.4.2. митні платежі і акцизи, інші види державних мит, податків і зборів, що стягуються державними органами;

4.4.3. витрати з транспортування пошкодженого вантажу до місця ремонту і назад;

4.4.4. інші витрати, яких зазнав Страхувальник при настанні страхового випадку, якщо їхнє відшкодування передбачено Договором страхування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Не відшкодовуються збитки, що стали наслідком наступних подій і причин (якщо такі події і причини не зазначені в Договорі страхування як ризики, що страхуються):

5.1.1. недовкладання та/або вагова нестача, а також зміна обсягу/кількості в межах норм природних втрат (нормативний витік, втрата ваги або обсягу) при всіх видах перевезень, а також нормативний знос застрахованого вантажу;

5.1.2. самозаймання, бродіння, гниття, старіння, корозія та інші особливі властивості і природні якості вантажу, включаючи усушку;

5.1.3. втрата товарного виду вантажу після ремонту внаслідок страхового випадку, що стався з вантажем, що призвела до зниження ціни вантажу;

5.1.4. виробничі дефекти вантажу, а також дефекти, які були відомі Страхувальнику до укладення Договору страхування;

5.1.5. умисел або груба необережність Страхувальника (Вигодонабувача) (у випадках, передбачених законодавством України), а також умисне порушення Страхувальником (Вигодонабувачем) встановлених Кодексами і Статутами за відповідними видами транспорту, іншими нормативно-правовими актами законодавства України та міжнародними угодами і конвенціями правил завантаження (вивантаження), перевезення (пересилання) і зберігання вантажів;

5.1.6. вплив звичайних коливань температури, трюмного повітря, дія особливих властивостей чи природних якостей вантажу, корозія, гниття, бродіння, набуття запахів, подряпини, рубцювання, відколювання фарби, лакового покриття, емалі, хімічні зміни, внутрішнє псування, пліснява, втрата якості, звичайна потертість вантажу, тертя із стінками чи стійками засобу перевезення чи іншими предметами тощо;

5.1.7. недотримання (порушення) температурного режиму та режиму вологості для вантажів, що потребують дотримання таких умов при транспортуванні будь-якими видами транспорту, за винятком випадків, визнаних страховими відповідно до умов цих Правил та/або Договору страхування;

5.1.8. недостатності або непридатності упаковки вантажів (багажу) або підготовки їх до перевезення, якщо вони не були належним чином упаковані для їх перевезення у відповідності до вимог упакування вантажів (багажу) та правил перевезення, невідповідності упакування технічним нормам для даної категорії вантажів або відправлення вантажів (багажу) без упаковки;

5.1.9. відправлення вантажу (багажу) в пошкодженому стані, наявності у вантажі (багажу) на момент початку перевезення дефектів чи недоліків;

5.1.10. залишення вантажу (багажу) без догляду, порушення правил безпечної стоянки засобу перевезення, стоянки у місцях, не передбачених договором перевезення, залишення наземного транспортного засобу не на стоянці, що охороняється, або не на спеціально обладнаній стоянці для автоперевізників;

5.1.11. відхилення від маршруту перевезення, повернення вантажу у пункт відправлення, зміна пункту призначення та/або способу перевезення вантажів (багажу), якщо про такі зміни не було письмово повідомлено Страховику відповідно до умов Договору страхування;

5.1.12. розміщення та/або кріплення вантажів на транспортному засобі з порушенням вимог нормативних документів, що регламентують перевезення за видами транспорту;

5.1.13. затримка доставки застрахованого вантажу і падіння цін, навіть якщо затримка викликана ризиком, покритим відповідно до умов страхування;

5.1.14. неплатоспроможність або невиконання фінансових зобов'язань власниками, фрахтувальниками або операторами суден;

5.1.15. навантаження з відома Страхувальника (Вигодонабувача) небезпечних вантажів на один транспортний засіб разом із застрахованим вантажем, якщо це заборонено нормативними документами, що регламентують перевезення за видами транспорту;

5.1.16. пошкодження та/або знищення застрахованого вантажу черв'яками, гризунами, птахами, комахами чи іншими шкідниками, а також продуктами їх життєдіяльності;

5.1.17. пошкодження та/або знищення вантажу цвіллю, зігріванням, запотіванням;

5.1.18. порушення роботи електронних/електричних схем, механічних неполадок застрахованого вантажу, якщо вони не є наслідком пошкоджень, завданих застрахованому вантажу та/або упаковці застрахованого вантажу під час транспортування;

5.1.19. немореходність та непридатність засобу перевезення, а саме:

- непридатність судна, ліхтера або баржі, контейнера або ліфтваана, будь-якого наземного засобу перевезення для безпечного перевезення застрахованого вантажу, якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) було відомо про таку немореходність або непридатність в момент навантаження застрахованого вантажу або повинно було бути відомо виходячи з звичаїв ділового обороту;

- порушення звичайних гарантій мореплавства і придатності судна, придатності іншого засобу перевезення застрахованого вантажу, якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) було відомо про це порушення;

5.1.20. радіоактивне зараження і вплив хімічної, біологічної, біохімічної та електромагнітної зброї (Застереження «Радіоактивні ризики»), а саме:

- іонізована радіація або радіоактивне зараження від будь-якого ядерного палива або ядерних відходів або від згоряння ядерного палива;

- радіоактивна, токсична, вибухова або будь-яка інша небезпечна або заражаюча властивість будь-якої ядерної установки, реактора або іншого ядерного устаткування або ядерного компонента такого обладнання;

- будь-яке знаряддя війни із застосуванням реакції атомного або ядерного розпаду та/або синтезу або будь-яка інша подібна реакція, або дія радіоактивної сили або речовини;

- радіоактивні, токсичні, вибухові або інші небезпечні або заражаючі речовини радіоактивної властивості. Дане виключення не поширюється на радіоактивні ізотопи, відмінні від ядерного палива, коли такі ізотопи обробляються, транспортуються, зберігаються або використовуються в комерційних, сільськогосподарських, медичних, наукових чи інших аналогічних мирних цілях;

- будь-яка хімічна, біологічна, біохімічна або електромагнітна зброя;

5.1.21. війна, вторгнення, напад зовнішнього ворога, військові дії будь-якого характеру (незалежно від оголошення війни), введення військового стану, дія мін, торпед, бомб, снарядів, інших видів зброї, якщо інше не передбачено Договором страхування (Умова «Військові ризики»);

5.1.22. відділення територій, громадянська війна, усякого роду народні хвилювання і страйки, а також вилучення, конфіскація, реквізиція, арешт або знищення застрахованого вантажу за розпорядженням державних органів, якщо інше не передбачено Договором страхування (Умова «Страйкові ризики»);

5.1.23. терористичний акт, якщо інше не передбачено Договором страхування (Умова «Терористичні ризики»). В рамках цих Правил терористичний акт означає застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створюють небезпеку життю чи здоров'ю людини та/або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднанням громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також загроза вчинення таких дій). Даним застереженням також виключаються збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями, спрямованими на контроль, запобігання, придушення, або здійснені у будь-якому зв'язку з терористичним актом або плануванням, підготовкою чи замахом на нього;

5.1.24. самозапалення або вибух небезпечних вантажів (пожежовибухонебезпечних, легкозаймистих та їдких речовин, вибухових пристроїв, вогнепальної зброї) при їх

перевезенні, навантаженні, розвантаженні, а також збереження в безпосередній близькості від застрахованого вантажу речовин та предметів, небезпечних у відношенні вибуху чи самозапалення;

5.1.25. застосування бактеріологічної зброї і зброї психотропної дії, а також непридатність вантажу (багажу) для подальшого використання внаслідок зараження вірусами будь-якого виду або впливу отруйних, хімічних або біологічно-активних речовин;

5.1.26. дія таких чинників як шум, вібрація, звуковий удар чи інші фактори подібного роду;

5.1.27. втрата доходу або недоотримання прибутку, неотримання прибутку через перерву у виробництві, дисбурсментські витрати, витрати на заробітну плату й утримання екіпажу судна, на паливо і предмети постачання тощо;

5.1.28. помилки та упущення, у тому числі при оформленні документів, професійні чи технічні помилки при складанні, оформленні та/або перевірці документів, невірне оформлення митних документів чи недотримання правил по митному оформленню майна та вантажів, помилки в обліку та нарахуванні податків та мита, невірне оформлення документів первинної бухгалтерської звітності тощо;

5.1.29. закінчення гарантійних строків та строків реалізації застрахованого вантажу;

5.1.30. штрафи, накладені на Страхувальника органами виконавчої влади;

5.1.31. штрафні санкції, пені, передбачені контрактом постачання, договорами (угодами), за невиконання Страхувальником умов таких договорів;

5.1.32. моральна шкода та компенсація упущеної вигоди;

5.1.33. використання засобу перевезення у цілях, які не відповідають вимогам законодавства та/або відрізняються від зазначених у Договорі перевезення, в тому числі:

- перевезення контрабандних вантажів або іншої незаконної діяльності Страхувальника в якості перевізника;

- буксирування або транспортування засобу перевезення;

5.1.34. відсутність у довіреної особи Страхувальника (водія) належних повноважень чи відсутність підстав для керування транспортним засобом відповідно до законодавства, відсутність посвідчення на право керування транспортним засобом відповідного типу та категорії, перебування в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння чи під впливом медикаментозних препаратів, при застосуванні яких протипоказано керувати транспортними засобами, що мало прямий безпосередній вплив на настання страхового випадку;

5.1.35. самовільне залишення місця аварії, дорожньо-транспортної пригоди довіреною особою Страхувальника, яка керувала транспортним засобом; втеча з місця аварії, дорожньо-транспортної пригоди чи відмова від проходження огляду щодо стану алкогольного сп'яніння, наркотичного або іншого отруєння, відповідно до встановленого порядку, довіреною особою Страхувальника, яка керувала транспортним засобом; використання транспортного засобу під керуванням довіреної особи Страхувальника як знаряддя вчинення злочину;

5.1.36. недостача застрахованого вантажу при цілісності його зовнішньої упаковки та/або при доставці застрахованого вантажу зі справними пломбами вантажовідправника або перевізника при відсутності слідів несанкціонованого доступу до застрахованому вантажу та/або ознак розкрадання, якщо інше не передбачено Договором страхування (Умова «Недостача вантажу при цілісності зовнішньої упаковки»);

5.1.37. зупинка рефрижераторного устаткування в результаті його поломки з причин інших, ніж випадки, що визнані страховими відповідно до умов Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування. При включенні даного ризику в страхове покриття, він вступає в дію за умови зупинки рефрижераторного устаткування в результаті його поломки на строк не менше 24-х безперервних годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, і за умови, що вантаж перевозився на транспорті, обладнаному справними пристроями запису температури вантажу в дорозі (Умова «Рефрижераторний

ризик»);

5.1.38. шахрайські дії третіх осіб, якщо інше не передбачено Договором страхування (Умова «Ризику шахрайства»);

5.1.39. піратські дії (напад на морське або річкове судно з метою заволодіння чужим майном, вчинене із застосуванням насильства або погроз його застосування), якщо інше не передбачено Договором страхування (Умова «Ризику піратства»).

5.2. За Договором страхування, укладеним за **Умовами страхування «В» та «С»**, крім зазначених у п.5.1. Правил, не відшкодовуються збитки, що стали наслідком наступних подій і причин (якщо такі події і причини не зазначені в Договорі страхування як ризики, що страхуються):

5.2.1. повінь, землетрус, цунамі;

5.2.2. знецінення вантажу внаслідок забруднення або псування тари при цілісності упаковки;

5.2.3. протиправні дії третіх осіб (крадіжка зі зломом та/або грабіж, та/або розбій, та/або загибель і пошкодження застрахованого вантажу в результаті цих дій);

5.2.4. недоставка вантажу (неприбуття в пункт призначення цілих місць вантажу без доказів та/або причин неприбуття);

5.2.5. розрив мішків (для застрахованого вантажу, що перевозиться у мішках).

5.3. Не відшкодовуються збитки:

5.3.1. в розмірі франшизи, зазначеної в Договорі страхування, в межах якої Страхувальник самостійно несе відповідальність по кожному страховому випадку;

5.3.2. якщо подія, що сталася, не обумовлена у Договорі страхування як страховий ризик (випадок); сталася до початку дії Договору страхування, але виявлена після початку його дії, а також якщо збиток завдано після закінчення строку дії Договору страхування;

5.3.3. якщо подія відбулася поза вказаною в Договорі страхування територією його дії, за виключенням відхилення від маршруту перевезення, якщо це буде викликано необхідністю рятування людей, транспорту, вантажу, а також забезпеченням подальшого перевезення. Причини відхилення від маршруту перевезення мають бути доведені Страхувальником документально;

5.3.4. якщо відсутній прямий безпосередній причинно-наслідковий зв'язок між подією, що сталася, та пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та/або багажу (вантажобагажу);

5.3.5. якщо подія викликана обставинами, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для її запобігання;

5.3.6. що сталися у межах будь-якої з незаконно окупованих та/або відчужених територій, в районі проведення будь-якої антитерористичної операції, а також збитки, що виникли поза районом антитерористичної операції, однак прямо чи опосередковано пов'язані з її проведенням;

5.3.7. що сталися після зміни страхового ризику, без попереднього письмового узгодження зі Страховиком та укладання, за необхідності, відповідних додаткових угод до Договору страхування, сплати додаткового страхового платежу та оформлення належним чином документів згідно з законодавством.

5.4. При страхуванні вантажів (багажу) під час перевезення морськими (річковими) суднами (крім поромів, а також суден, барж чи ліхтерів, що використовуються на території порту для завантаження або розвантаження вантажу (багажу) із морського судна):

5.4.1. враховуються вимоги щодо наявності відповідної класифікації судна в класифікаційному товаристві (реєстрі), що застосовується в державі реєстрації судна;

5.4.2. враховуються обмеження щодо технічних характеристик та віку суден, зокрема:

5.4.2.1. вік суден не повинен перевищувати 25 років, якщо при цьому для них встановлений і зберігається постійний маршрут плавання з правом завантаження і розвантаження в певних портах світу;

5.4.2.2. вік суден, у тому числі зафрахтованих, і суден з брутто-реєстровим тоннажем (брт) меншим 1.000 брт, та засобів, що являють собою механічні самохідні, збудовані з застосуванням сталевих матеріалів, - не повинен перевищувати 15 років, а нафтових танкерів з тоннажем більше 50.000 брт, - 10 років., якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.5. Якщо інше не передбачено Договором страхування, на страхування не приймаються: технічні носії інформації комп'ютерних та аналогічних систем (магнітні плівки, касети, магнітні диски і т. і.), вогненебезпечні, легкозаймисті, вибухонебезпечні, токсичні, отруйні та їдкі речовини і матеріали.

5.6. Договір страхування може бути укладений лише відносно того багажу (вантажобагажу), на який видається багажна (вантажобагажна) квитанція. У всіх можливих випадках Страхувальник зобов'язаний оголосити цінність багажу (вантажобагажу) в багажній (вантажобагажній) накладній та зробити запис щодо кількості місць, ваги та опису багажу (вантажобагажу).

5.7. У разі перевезення багажу без багажної квитанції (ручна поклажа) він вважається застрахованим і виплата страхового відшкодування проводиться лише в тому випадку, якщо у Договорі страхування прямо вказано, що страхування проводиться відносно ручної поклажі пасажирів.

5.8. За випадками пошкодження, знищення (загибелі) або втрати застрахованого вантажу та/або багажу (вантажобагажу) чи його частини під час доставки вантажу на ліхтерах, баржах та інших підвізних судах Страховик сплачує страхове відшкодування лише в тому випадку, якщо використання цих транспортних засобів є звичайною нормою для місцевих умов.

5.9. Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, перераховані в розділі 5 цих Правил, можуть бути предметом Договору страхування за умови, якщо страховий захист за ними передбачений Договором страхування та якщо вони не суперечать закону.

5.10. Договором страхування можуть бути передбачені також інші виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, якщо вони не суперечать законодавству.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування укладається на підставі письмової заяви Страхувальника за формою, що встановлена Страховиком, або Страхувальник іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

6.2. Подання заяви на страхування не зобов'язує ні Страхувальника, ні Страховика укласти Договір страхування.

6.3. Після укладення Договору страхування письмова заява на страхування та надані Страхувальником документи становлять невід'ємну його частину.

6.4. Страховик має право відмовитися від прийняття ризику на страхування без пояснення причин.

6.5. При укладенні та під час дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний надавати Страховику відомості про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, є відомості про:

6.5.1. вантаж (багаж): опис (найменування, вид, тип, марка, або - група товару, що перевозиться), вага, кількість місць, вартість;

6.5.2. спосіб розміщення та вид упаковки вантажу (навалом, насипом, наливом, на палубі, у контейнерах, у трюмах, ящиках і т.п.);

6.5.3. вантажовідправника, вантажоодержувача, перевізника, експедитора;

6.5.4. маршрут перевезень, пункт відправлення, пункт призначення, пункти запланованих (можливих) перевантажень, пункти проміжного складського зберігання;

6.5.5. дату початку перевезення та дату закінчення перевезення;

6.5.6. договір перевезення (номер, дата);

- 6.5.7. договір постачання (номер, дата) та/або умови постачання за INCOTERMS;
- 6.5.8. вид транспорту та засоби перевезення:
- 6.5.8.1. для наземного автомобільного транспорту: тип транспортного засобу, марка та модель, державний реєстраційний номер, ідентифікаційний номер VIN, рік експлуатації;
- 6.5.8.2. для морського (річкового) транспорту: тип судна, назва судна, реєстр (класифікаційне товариство), реєстраційний номер, клас судна, рік побудови, прапор, бруто-тоннаж судна;
- 6.5.8.3. для залізничного транспорту: тип транспортного засобу (вагон, платформа, цистерна тощо), його номер (за можливості);
- 6.5.8.4. для повітряного транспорту: тип повітряного судна, його державний та реєстраційний знаки;
- 6.5.9. засоби захисту та охорони при перевезенні;
- 6.5.10. наявність договору страхування цивільної відповідальності власників відповідного виду транспорту (включаючи відповідальність перевізника) з іншими страховиками;
- 6.5.11. факти страхових випадків, причиною яких були події аналогічні ризикам, що приймаються на страхування, та розміри понесених витрат за останні три роки, що передували року укладення Договору страхування;
- 6.5.12. будь-яку зміну відомостей, що надані Страхувальником в заяві на страхування, у тому числі: про відхилення від маршруту перевезення, повернення вантажу у пункт відправлення, зміни пункту призначення та/або способу перевезення вантажів (багажу);
- 6.5.13. інші відомості, що містяться в заяві та страхування та/або в Договорі страхування.
- 6.6. Відповідальність за достовірність та повноту інформації (документації), наданої Страхувальником Страховику при укладенні Договору страхування, несе Страхувальник.
- 6.7. Під час укладення Договору страхування Страховик може проводити огляд вантажів та/або засобів перевезення, перевіряти наявність вантажів (багажу), їх фактичний стан та цілість упаковки, маркування, умови зберігання, знайомитись з документацією на вантажі та/або засоби перевезення, бути присутнім при навантаженні, розвантаженні та скласти щодо таких дій відповідні акти.
- 6.8. Сюрвейерський огляд необхідний у випадках, коли його проведення прийнято міжнародною торговельною практикою та/або законодавством України при експортних-імпортних операціях в момент переходу ризику від постачальника до одержувача або перед навантаженням, розвантаженням, перевантаженням, або відповідно до умов договору постачання (за домовленістю сторін).
- 6.9. Відповідно до Правил за Договором страхування може бути застрахований вантаж та багаж (вантажобагаж), що перевозиться різними видами транспорту: автомобільним, залізничним, водним, повітряним тощо.
- 6.10. Договір страхування може бути укладений як відносно вантажів, що перевозяться окремим (разовим перевезенням), так і декількома запланованими перевезеннями, що мають відбутися за певний період на визначених Договором страхування умовах. При цьому, в Договорі страхування на декілька перевезень вантажів:
- 6.10.1. визначаються загальні для всіх перевезень умови страхування, на кожне окреме перевезення Страхувальник подає заяву на страхування, а Страховик видає Страхувальнику на це перевезення страховий поліс (сертифікат, свідоцтво), який підтверджує факт страхування;
- 6.10.2. може бути передбачено, що Договір страхування діє у періоди страхування, визначені Договором страхування, за які сплачено страховий платіж, при цьому, до початку кожного періоду страхування Страхувальник сплачує страхові платежі за заплановані вантажоперевезення, а після закінчення кожного періоду страхування (або календарного звітного періоду) складається реєстр (список) фактично здійснених перевезень, в якому зазначаються вартість вантажів (багажу) за кожним перевезенням, страхова сума, страхові тарифи, страхові платежі, та Страхувальник доплачує різницю між страховими платежами,

розрахованими за таким реєстром та раніше сплаченими платежами, або така різниця зараховується у рахунок сплати за наступні періоди страхування;

6.10.3. у разі здійснення регулярних (систематичних) перевезень вантажів за задалегідь відомим маршрутом (декількох перевезень на день або на тиждень) та на однакових умовах, може укладатися Договір страхування, що діє відносно всіх таких перевезень.

6.11. При укладенні Договору страхування Страховик має право вимагати від Страхувальника надання документів щодо застрахованого вантажу (багажу) та умов його перевезення, а саме: договору постачання (контракту), договору купівлі-продажу, договору перевезення, товарно-транспортних накладних тощо.

6.12. При укладенні Договору страхування Страховик має право обумовити особливі вимоги щодо безпеки вантажу (додаткова упаковка, другий водій, здійснення перевезення тільки в денний час, зупинки для відпочинку тільки поблизу постів Національної поліції України або відповідних державних інспекцій зарубіжних країн або на стоянках, що охороняються і т.п.). Зазначені вимоги Страховика вносяться в Договір страхування і є обов'язковими для виконання протягом усього перевезення, включаючи періоди вантажно-розвантажувальних робіт і тимчасового зберігання, якщо такі передбачені Договором страхування.

6.13. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватись страховим полісом (сертифікатом, свідоцтвом), що є формою Договору страхування.

6.14. При укладенні Договору страхування Сторони гарантують, що їхні представники, які підписали Договір страхування, належним чином уповноважені на укладення Договору страхування, та документи, що підтверджують їх повноваження, належним чином видані, та на момент підписання Договору страхування не були змінені та відкликані.

6.15. При укладенні Договору страхування Страховик та Страхувальник можуть домовитися про таке:

6.15.1. конкретизувати окремі положення цих Правил страхування;

6.15.2. доповнити Договір страхування умовами, які не врегульовані цими Правилами страхування, якщо такі доповнення не суперечать законодавству України;

6.15.3. у разі виявлення розбіжностей між положеннями Договору страхування та положеннями цих Правил страхування або інформацією, зазначеною у Заяві на страхування, застосовуються умови, визначені Договором страхування.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

7.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

7.2. Страхова сума за Договором страхування встановлюється за погодженням Страховика і Страхувальника.

7.3. Страхова сума визначається виходячи з вартості вантажу та багажу (вантажобагажу) на момент укладення Договору страхування. Вартість вантажу та багажу (вантажобагажу) визначається як страхова вартість (дійсна (ринкова) вартість) вантажу та багажу (вантажобагажу), до якої може бути додана «додаткова страхова вартість», яка враховує вартість перевезення (фрахту), упакування, митного оформлення тощо, та яка збільшує первинну страхову вартість, але не більше ніж на 10%, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.4. Страхова вартість вантажу та багажу (вантажобагажу) на момент укладення Договору страхування, а також «додаткова страхова вартість» встановлюються на підставі даних торговельного контракту, договору постачання, рахунку-фактури, акту експертної оцінки (товарознавчої експертизи), бухгалтерських даних або інших офіційних документів власника (відправника) вантажу, які підтверджують кількість і вартість відправленого

вантажу, а при їх відсутності - виходячи з ринкових цін та звичайної вартості аналогічного товару такого ж роду і якості, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.5. Страхова сума в Договорі страхування може бути встановлена:

7.5.1. в розмірі 100 % страхової вартості вантажу та багажу (вантажобагажу) на момент укладення Договору страхування;

7.5.2. в розмірі 100% страхової вартості вантажу та багажу (вантажобагажу) та плюс 10%, що враховують «додаткову страхову вартість», тобто - 110% страхової вартості вантажу та багажу (вантажобагажу) на момент укладення Договору страхування;

7.5.3. в розмірі певної частки (менше 100%) страхової вартості вантажу та багажу (вантажобагажу). При настанні страхового випадку Страховик здійснює виплату страхового відшкодування пропорційно співвідношенню страхової суми до страхової вартості вантажу та багажу (вантажобагажу) на дату укладення Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо вантаж та багаж (вантажобагаж) прийнятий на страхування в розмірі певної частки страхової вартості, то всі одиниці вантажу та багажу (вантажобагажу) вважаються застрахованими у тій самій частці;

7.5.4. виходячи із загального (запланованого) обсягу вантажоперевезень протягом строку дії Договору страхування.

7.6. Якщо при укладенні Договору страхування встановлено страхову суму більшу, ніж страхова вартість вантажу та багажу (вантажобагажу) (без врахування «додаткової страхової вартості» згідно з п.7.5.2. Правил), Договір страхування діє в тій частині страхової суми, що не перевищує страхову вартість вантажу та багажу (вантажобагажу).

7.7. В Договорі страхування за згодою Сторін можуть бути встановлені ліміти відповідальності (граничні розміри страхового відшкодування) за страховим випадком. Ліміт відповідальності за страховим випадком, встановлений в Договорі страхування, означає граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, яке Страховик виплачує у разі настання страхового випадку.

7.8. Договір страхування укладається за умови власної участі Страхувальника у відшкодуванні збитків шляхом встановлення у Договорі страхування безумовної або умовної франшизи:

7.8.1. при встановленні в Договорі страхування безумовної франшизи з суми страхового відшкодування, що підлягає виплаті за цим Договором страхування, за кожним страховим випадком вираховується сума безумовної франшизи;

7.8.2. при встановленні в Договорі страхування умовної франшизи завдані внаслідок настання страхового випадку збитки не відшкодовуються, якщо їхній розмір менший за встановлену суму умовної франшизи і відшкодовуються у повному обсязі, якщо їхній розмір більше ніж величина умовної франшизи.

7.9. Франшиза може встановлюватися:

7.9.1. у відсотках від страхової суми; у відсотках від розміру збитку; в зафіксованому грошовому розмірі;

7.9.2. за окремою групою вантажу та багажу (вантажобагажу); по кожній одиниці вантажу та багажу (вантажобагажу); за кожним страховим ризиком; інша, передбачена Договором страхування.

7.10. В окремих випадках за домовленістю між Страхувальником та Страховиком Договір страхування може бути укладено без встановлення франшизи.

7.11. Страхова сума та франшиза за Договором страхування можуть бути встановлені в іноземній валюті, відповідно до валюти контракту, якщо перевезення вантажів є експортно-імпортною операцією.

8. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ

8.1. Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку

Страховальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

8.2. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

8.3. Страховий платіж розраховується Страховиком на підставі базових страхових тарифів, що наведені у Додатку 1 до цих Правил, з застосуванням відповідних коригувальних коефіцієнтів до них за кожним страховим ризиком окремо.

8.4. Загальний страховий платіж за Договором страхування визначається як сума страхових платежів за кожним страховим ризиком.

8.5. Розмір страхового платежу залежить від специфіки вантажів, переліку страхових ризиків, розміру франшизи, виду транспорту, маршруту перевезення, упаковки, кріплення, наявності перевалок/перевантажень, умов забезпечення збереження вантажів та інших суттєвих в кожному конкретному випадку чинників, що впливають на ймовірність настання страхових випадків.

8.6. У випадку укладення Договору страхування відносно вантажів, що перевозяться окремим (разовим) перевезенням, страховий платіж сплачується одноразово у строк, визначений умовами Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.7. У випадку укладення Договору страхування відносно вантажів, що перевозяться декількома перевезеннями, страховий платіж може сплачуватися одноразово або частинами (за відповідний період страхування або календарний звітний період).

8.8. Якщо одноразовий страховий платіж за Договором страхування або страховий платіж за перший період страхування (або перший календарний звітний період) при сплаті страхового платежу частинами не надійшов на рахунок Страховика або надійшов не в повному обсязі у визначений Договором страхування строк, то Договір страхування вважається таким, що не набув чинності.

8.9. Якщо черговий страховий платіж за відповідний період страхування (або черговий страховий платіж за відповідний календарний звітний період) не надійшов на рахунок Страховика до встановленого в Договорі страхування строку його сплати або надійшов не в повному обсязі, то дія страхового покриття за Договором страхування припиняється та будь-які події, що сталися (зафіксовано) з моменту, коли страховий платіж мав бути сплачений, не визнаються страховими випадками у будь-якому разі, і виплата страхового відшкодування за ними не здійснюється.

8.10. Після внесення Страховальником чергового страхового платежу за відповідний період страхування (або чергового страхового платежу за відповідний календарний звітний період), що не був своєчасно сплачений, дія Договору страхування відновлюється з 00 год. 00 хв. дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу за відповідний період страхування (або чергового страхового платежу за відповідний календарний звітний період) в повному обсязі на поточний рахунок Страховика. При цьому кінцева дата дії відповідного періоду страхування (або відповідного календарного звітного періоду) не змінюється і перерахунок страхових платежів за ним не здійснюється.

8.11. Якщо Договором страхування передбачено періоди страхування, та на момент виплати страхового відшкодування страховий платіж оплачено не за всі періоди страхування до кінця дії Договору страхування, Страховальник до виплати страхового відшкодування сплачує страхові платежі за періоди страхування, що залишилися до кінця дії Договору страхування (незалежно від того, чи настав строк сплати таких платежів).

8.12. Страховий платіж сплачується Страховальником у безготівковій формі. Днем сплати Страховальником страхового платежу є день зарахування повної суми відповідного страхового платежу на поточний рахунок Страховика, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

8.13. Страховальник-резидент України згідно з укладеним Договором страхування має право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а Страховальник-

нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України.

9. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Договір страхування може бути укладений на строк від 1 (одного) дня до 1 (одного) року, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9.2. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою Сторін та зазначається в Договорі страхування.

9.3. Договором страхування може бути передбачено, що:

9.3.1. договір починає діяти з 00:00 годин дати, вказаної в Договорі страхування як дата початку дії Договору страхування, але не раніше дати, наступної за датою надходження страхового платежу за Договором страхування (за перший період дії Договору страхування або за перший календарний звітний період) на рахунок Страховика та не раніше моменту, коли вантаж прийнятий для перевезення в пункті відправлення, з врахуванням страхування у місці відправлення в очікуванні завантаження, якщо таке передбачено Договором страхування;

9.3.2. дія Договору страхування продовжується під час здійснення перевезення за встановленим маршрутом, включаючи пункти перевантаження та проміжного складського зберігання, якщо таке передбачено Договором страхування;

9.3.3. дія Договору страхування закінчується о 24:00 годині дати, вказаної в Договорі страхування як дата закінчення строку його дії, але не пізніше моменту, коли (в залежності від того, який із зазначених моментів часу настане раніше):

9.3.3.1. вантаж доставлено у пункт призначення, на склад одержувача або інше місце в пункті призначення, визначене в Договорі страхування, або

9.3.3.2. вантаж доставлено на будь-який інший склад або у місце інше, ніж визначено в Договорі страхування, або у пункт призначення для зберігання іншого, ніж при звичайному перевезенні, або для розбивки коносаментної партії та подальшого перевезення окремими партіями, та/або для подальшого зберігання та розподілу, або

9.3.3.3. строк проміжного складського зберігання вантажу перевищив 30 днів (якщо інший строк не передбачено Договором страхування), або

9.3.3.4. строк після повного розвантаження вантажів в пункті призначення (на складі вантажоодержувача або іншому місці, зазначеному в Договорі страхування), перебільшив 60 днів (якщо інший строк не передбачено Договором страхування).

9.4. Якщо перевезення фактично завершується в пункті іншому, ніж пункт, зазначений в Договорі страхування, чи вантаж, який перевозиться за маршрутом, зазначеним у Договорі страхування, розвантажується у проміжному пункті для перевезення іншим засобом перевезення, що не передбачено Договором страхування (додатковою угодою до Договору страхування), чи розвантажується в пункті вимушеного заходу, що не передбачено Договором страхування (додатковою угодою до Договору страхування), то такий пункт вважається кінцевим пунктом призначення і Договір страхування припиняє свою дію, якщо інше ним не передбачено.

9.5. Договір страхування може бути укладений на умовах страхування вантажів (багажу) під час проміжного, складського зберігання вантажів (багажу), а саме: на складі, у пункті (місці) відправлення в очікуванні завантаження на засіб перевезення та/або на складі, у місцях перевантаження, передбачених Договором страхування, та/або на складі, у місцях вимушеного вивантаження та перевантаження та/або на складі, у пункті (місці) призначення в очікуванні видачі одержувачу. Вантажі (багаж) вважаються застрахованими під час тимчасового зберігання лише на тому складі й у тих місцях, які зазначені в Договорі страхування (або передбачені додатковою угодою до Договору страхування), та на строк не більше, ніж 72 години, якщо інший строк не передбачено Договором страхування.

9.6. Договір страхування діє відносно лише тих перевезень, що здійснюються за маршрутом, визначеним у Договорі страхування. При цьому, Договір страхування діє за іншим маршрутом до нового пункту (місця) призначення, за умови укладення додаткової угоди до Договору страхування про зміну пункту (місця) призначення, однак не пізніше моменту виконання перевезення за новим маршрутом та за умови доплати страхового платежу (якщо таке передбачено додатковою угодою до Договору страхування).

9.7. Дія Договору страхування може бути подовжена на строк затримки доставки вантажу лише у випадках виникнення обставин, які не залежать від Страхувальника: при вимушеному відхиленні від маршруту перевезення, примусовому розвантаженні, перевідправці або перевантаженні, а також під час будь-якої зміни у зв'язку з використанням власниками транспорту своїх прав, які впливають з договору перевезення, - за умови обов'язкового письмового попередження Страховика про зміни таких обставин протягом 24-х годин з моменту їх настання, оформлення відповідної додаткової угоди до Договору страхування та доплати страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9.8. Місцем дії Договору страхування є країни та території згідно з маршрутом перевезення, за виключенням зон воєнних дій, конфліктів та прирівняних до них, окупованих та/або незаконно відчужених територій, а також територій, де оголошена надзвичайна ситуація у зв'язку зі стихійним лихом, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

10.1.1. ознайомитися з цими Правилами та умовами страхування;

10.1.2. при настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та в строк, передбачений Договором страхування;

10.1.3. призначати Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування, а також замінювати його до настання страхового випадку, письмово повідомивши про цей намір Страховика. Укладання Договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування;

10.1.4. отримати дублікат Договору страхування у разі втрати оригіналу. Страховик видає дублікат Договору страхування протягом 5-ти (п'яти) робочих днів з дати отримання від Страхувальника письмової заяви про видачу дублікату Договору страхування. Видача копії чи дублікату Договору страхування не впливає на чинність Договору страхування. З моменту видачі дублікату втрачений екземпляр Договору страхування (оригінал) вважається недійсним;

10.1.5. змінити умови Договору страхування за згодою Сторін згідно з розділом 16 Правил;

10.1.6. достроково припинити дію Договору страхування у випадках, передбачених цими Правилами, Договором страхування або законом;

10.1.7. оскаржити розмір сплаченого Страховиком страхового відшкодування або відмову у виплаті страхового відшкодування в порядку, передбаченому законодавством України.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. своєчасно та в повному обсязі сплачувати страхові платежі відповідно до умов Договору страхування;

10.2.2. при укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні Договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

10.2.3. вживати всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

10.2.4. при укладенні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі

відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі письмово інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику:

- за 24 години (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) до зміни обставин, що впливають на оцінку страхового ризику, якщо зміна таких обставин залежить від Страхувальника;

- протягом 24 годин (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з моменту зміни обставин, що впливають на оцінку страхового ризику, якщо Страхувальник не може вплинути на такі обставини та дізнається про них лише після їх настання,

та, за необхідності, укласти додаткову угоду до Договору страхування та здійснити доплату страхового платежу у випадку збільшення страхового ризику.

10.2.4.1. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, є відомості, зазначені в п.6.5. цих Правил.

10.2.4.2. Якщо Страхувальник не повідомить Страховика про зміну страхового ризику або не сплатить (сплатить у неповному обсязі) додатковий страховий платіж за збільшення страхового ризику протягом строку, встановленого в додатковій угоді, то при настанні страхового випадку внаслідок обставин, які вплинули на збільшення страхового ризику, або при збільшенні розміру збитку внаслідок обставин, що вплинули на збільшення страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування за цим випадком або зменшити розмір страхового відшкодування на відсоток, обумовлений Договором страхування;

10.2.5. при укладенні Договору страхування, протягом його дії та після настання страхового випадку: надавати можливість Страховику за його вимогою проводити огляд вантажів та/або засобів перевезення, перевіряти наявність вантажів (багажу), їх фактичний стан та цілість, упакування, умови зберігання та перевезення, бути присутнім при навантаженні, розвантаженні, складати щодо таких дій відповідні акти; надавати Страховику за його вимогою для ознайомлення документи щодо застрахованого вантажу (багажу) та умов його перевезення, а саме: договір постачання, договір перевезення, товарно-транспортні накладні, інші документи щодо перевезення та вантажу (багажу) тощо;

10.2.6. повідомити Страховика та відповідні компетентні органи про настання страхового випадку в строк, передбачений Договором страхування;

10.2.7. у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, діяти згідно з розділом 11 Правил та надати документи, передбачені розділом 12 Правил;

10.2.8. при укладенні Договору страхування з періодами страхування, якщо на момент здійснення страхової виплати страховий платіж оплачено не за всі періоди страхування до кінця дії Договору страхування, - сплатити страхові платежі за періоди страхування, що залишилися до кінця дії Договору страхування (незалежно від того, чи настав строк сплати таких платежів);

10.2.9. надавати Страховику (його представнику) всю необхідну допомогу для встановлення причин настання страхового випадку та надавати необхідні повні відповіді на його питання, а також, при необхідності та на вимогу Страховика, забезпечити безперешкодний доступ Страховика (його представника) до пошкодженого внаслідок страхового випадку вантажу, до документації, яка безпосередньо пов'язана з Договором страхування або страховим випадком, та документів, які мають значення і відношення для визначення обставин, характеру та розміру завданого збитку чи настання страхового випадку;

10.2.10. сприяти Страховику в судовій справі про відшкодування збитків та витрат по страховому випадку;

10.2.11. вжити всіх заходів щодо можливості здійснення права вимоги (регресу) до винної сторони та оформити всі необхідні для цього документи;

10.2.12. усувати протягом узгодженого зі Страховиком строку обставини, які помітно підвищують страховий ризик, про необхідність усунення яких Страховик письмово сповіщає Страхувальника;

10.2.13. виконувати вимоги законодавства щодо технічного стану і обладнання морського, річкового, повітряного судна чи наземного транспортного засобу, правил, інструкцій, нормативних документів, що регулюють рух транспорту та здійснення перевезень вантажів;

10.2.14. в обумовлені Договором страхування строки повернути Страховику одержане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування;

10.2.15. у випадку, якщо Страхувальнику після виплати страхового відшкодування було повернено застрахований вантаж, яким незаконно заволоділи, в обумовлені Договором страхування строки повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину) або передати Страховику за його згодою цей вантаж;

10.2.16. виконувати вказівки, розпорядження і рекомендації Страховика або його уповноважених представників при настанні страхового випадку;

10.2.17. дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах із Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам;

10.2.18. на виконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» надати Страховику інформацію і документи, необхідні для здійснення ідентифікації Страхувальника;

10.2.19. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування, цими Правилами та законодавством.

10.3. **Страховик має право:**

10.3.1. при укладенні Договору страхування, протягом його дії та після настання страхового випадку проводити огляд вантажів та/або засобів перевезення, перевіряти наявність вантажів (багажу), їх фактичний стан та цілість, упакування, умови зберігання та перевезення, бути присутнім при навантаженні, розвантаженні, складати щодо таких дій відповідні акти, вимагати від Страхувальника надання для ознайомлення документів щодо застрахованого вантажу (багажу) та умов його перевезення, а саме: договору постачання, договору перевезення, товарно-транспортних накладних, тощо;

10.3.2. у разі необхідності робити запити про відомості, що пов'язані із страховим випадком, до компетентних органів, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку;

10.3.3. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку, перевіряти всі представлені йому документи;

10.3.4. при настанні події, що має ознаки страхового випадку, брати участь у збереженні і рятуванні застрахованого вантажу, давати обов'язкові для виконання інструкції Страхувальнику, спрямовані на зменшення розмірів заподіяної шкоди. При цьому такі дії не розглядаються як визнання Страховиком події страховим випадком;

10.3.5. у разі отримання інформації про обставини, що стали причиною збільшення страхового ризику, вимагати від Страхувальника зміни умов Договору страхування та сплати Страхувальником додаткового страхового платежу. Невиконання Страхувальником цієї умови надає право Страховикові при настанні страхових випадків діяти у відповідності до умов п.10.2.4.2. Правил;

10.3.6. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених розділом 5 цих Правил та Договором страхування;

10.3.7. відстрочити виплату страхового відшкодування у випадках, передбачених в п.14.5. Правил;

10.3.8. достроково припинити дію Договору страхування у випадках, передбачених цими Правилами, Договором страхування або законом;

10.3.9. в межах виплаченого Страховиком страхового відшкодування скористатися правом вимоги (регресу) до особи, винної у настанні страхового випадку;

10.3.10. змінити умови Договору страхування за згодою Сторін згідно з розділом 16 Правил;

10.3.11. брати участь при розгляданні справ від імені Страхувальника та за його дорученням у судових органах, органах дізнання та досудового слідства тощо.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

10.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання події, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк;

10.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку по рятуванню вантажу, а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами страхування;

10.4.5. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти з ним Договір страхування;

10.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

10.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика та Страхувальника, якщо вони не суперечать закону.

10.6. Сторони Договору страхування зобов'язані своєчасно повідомляти одна одну про зміну місцезнаходження, організаційно-правової форми, банківських реквізитів та про інші зміни, що можуть вплинути на виконання ними своїх зобов'язань згідно з Договором страхування, але в будь-якому разі не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати, коли сталися такі зміни, та повідомити нові реквізити.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

11.1.1. діяти відповідно до законодавства країни настання страхового випадку, дотримуватись встановлених правил, інструкцій, нормативних документів, що регулюють рух транспорту та перевезення вантажів (багажу), зокрема, при настанні дорожньо-транспортної пригоди з засобом наземного транспорту дотримуватись передбачених правилами дорожнього руху обов'язків водія, причетного до дорожньо-транспортної пригоди;

11.1.2. протягом однієї години після того, як стане відомо про настання страхового випадку, заявити в поліцію, адміністрацію порту, аеропорту, залізничної станції, правоохоронні органи, Державну службу з надзвичайних ситуацій України, органи Державного пожежного нагляду, гідрометеорологічну службу, інші компетентні організації та уповноважені державні установи країни місця настання страхового випадку, дочекатися прибуття їх представників та отримати офіційні документи (протокол, акт, довідку), які підтверджують факт настання, місце, час і обставини страхового випадку;

11.1.3. негайно, але не пізніше 48-и годин (а у випадку втрати, крадіжки, зникнення вантажу - не пізніше 24-х годин) повідомити Страховика про настання страхового випадку за номерами телефонів, що зазначені в Договорі страхування;

11.1.4. самостійно вжити всіх можливих заходів щодо відповідного документального підтвердження страхового випадку та завданих збитків: забезпечити внесення запису з описом пошкоджень та зазначенням ймовірного розміру збитків до акту приймання-передачі вантажу, накладної, інших супровідних документів, із зазначенням даних про вантаж, транспортний засіб, маршрут перевезення, стан замків, пломб, упакування тощо, а також здійснити фото- чи відеозйомку пошкодженого вантажу (багажу) та наслідків страхового випадку (за умови технічної можливості);

11.1.5. вжити всіх можливих заходів для порятунку вантажів (багажу), запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, в тому числі – заходи по рятуванню застрахованого вантажу, забезпечення охорони вантажу;

11.1.6. зберігати вантаж (багаж) та засіб перевезення у такому стані, в якому вони опинились одразу після настання страхового випадку, до їх огляду аварійним комісаром, сюрвейєром, незалежним експертом чи представником Страховика, але не більш, ніж 10 (десять) робочих днів після письмового повідомлення Страховика про страховий випадок, якщо інший строк письмово не погоджено зі Страховиком. Зміна стану місця настання події, пошкоджених вантажів (багажу), оточуючих предметів припустима тільки, якщо вона здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, а також виходячи із міркувань безпеки, рятування людей і зменшення розмірів збитків, з попереднім повідомленням Страховика про таку зміну у будь-який спосіб;

11.1.7. надати можливість представникам Страховика провести огляд пошкодженого вантажу, місця настання страхового випадку, з метою розслідування причини, обставин виникнення збитків та визначення їх розміру;

11.1.8. невідкладно, але не пізніше 3 (трьох) робочих днів з дати настання страхового випадку, подати Страховику письмове повідомлення (за встановленою Страховиком формою) про страховий випадок. У письмовому повідомленні повинні бути вказані час, місце, причини та обставини страхового випадку, характер нанесеної шкоди, очікуваний розмір збитків, ймовірний винуватець та свідки. Якщо з поважних причин Страхувальник не міг повідомити Страховика про настання страхового випадку у встановлений строк, він повинен підтвердити це документально та подати таке повідомлення протягом 3 (трьох) робочих днів з дати усунення таких причин;

11.1.9. якщо пошкоджений вантаж потребує відновлювального ремонту - письмово узгодити зі Страховиком порядок здійснення відновлювального ремонту вантажу та не розпочинати відновлювальний ремонт вантажу без огляду Страховика (його представника) та/або надання письмового погодження Страховика на проведення ремонту;

11.1.10. протягом 3 (трьох) робочих днів письмово повідомити Страховика про порушення судової справи, що стосується причин та обставин страхового випадку;

11.1.11. для отримання страхового відшкодування подати письмову заяву про виплату страхового відшкодування та всі необхідні документи, передбачені Договором страхування, в обумовлені Договором страхування строки.

11.2. Надання Страхувальнику вказівок, розпоряджень і рекомендацій з боку Страховика або його представника у зв'язку з настанням події, а також вжиття Страхувальником заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку не є підставою для визнання цієї події страховим випадком.

11.3. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника при настанні страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

12.1. Для отримання страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) надає Страховику наступні документи:

12.1.1. письмову заяву про виплату страхового відшкодування, за встановленою Страховиком формою;

12.1.2. оригінал Договору страхування (страхового свідоцтва, страхового полісу, страхового сертифікату) (примірник Страхувальника);

12.1.3. документ, що посвідчує особу, яка одержує страхове відшкодування;

12.1.4. документи, що підтверджують наявність майнового інтересу у Страхувальника (Вигодонабувача) щодо застрахованих вантажів (багажу): договори поставки / купівлі-продажу на вантаж / контракти / договори лізингу / оренди обладнання / паспорт

транспортного засобу (при перевезенні товарних автомобілів) / судновий квиток маломірного судна (при перевезенні маломірного судна) / вантажна (вантажобагажна) квитанція, інший документ, що підтверджує право власності на вантаж та багаж (вантажобагаж);

12.1.5. документи, що підтверджують страхову вартість вантажів (багажу): рахунки / інвойси / рахунки-фактури / товарні накладні на весь вантаж, що перевозиться або накладні на внутрішнє переміщення товару;

12.1.6. документи, що підтверджують факт здійснення експедирування і перевезення застрахованого вантажу:

- договори на транспортно-експедиційне обслуговування, на перевезення;
- заявки на експедирування, на перевезення (якщо вони передбачені вищевказаними документами), з підтвердженням прийняття їх до виконання;
- договори фрахтування судна або його частини (чартер) / акцептована букінг-нота;
- договори на стивідорне обслуговування з портом / стивідорною компанією і акцептована заявка на приймання / видачу вантажу;
- експедиторська розписка / накладна, що підтверджує прийняття вантажу до експедирування (якщо така складалася);
- двостороння копія оригіналу ТТН / CMR для одержувача, в тому числі з позначкою про зміну перевізного засобу;
- двостороння копія оригіналу залізничної накладної для одержувача - при залізничному перевезенні;
- акт приймання-передачі транспортного засобу (вагону / контейнеру / цистерни) - при залізничному перевезенні;
- копія оригіналу авіавантажної накладної для одержувача - при авіаційному перевезенні;
- двостороння копія оригіналу коносаменту / морської накладної для одержувача - при морському перевезенні;

12.1.7. Документи, що підтверджують факт настання страхового випадку, в залежності від виду транспорту:

12.1.7.1. при перевезенні автомобільним транспортом:

- акт про пошкодження / недостачу вантажу, із зазначенням кількості і ступеня пошкодження вантажу, складений між вантажоодержувачем і водієм / представником безпосереднього перевізника;
- пояснювальна записка водія щодо факту та можливої причини настання події, з описом схеми кріплення вантажу при завантаженні, з зазначенням того, хто здійснював кріплення та з наданням фотографій (по можливості);

12.1.7.2. при перевезенні залізничним транспортом:

- комерційний акт / акт загальної форми залізниці / акт, складений одержувачем вантажу та незалежним експертом;
- письмове повідомлення філії залізниці за місцем приймання вантажу про наявність виявлених пошкоджень з відміткою про вручення - у разі відмови залізниці від складання акту;

12.1.7.3. при перевезенні авіаційним транспортом:

- акт про нестачу / пошкодження, складений аеропортом / акт, складений одержувачем вантажу та незалежним експертом;
- письмове повідомлення аеропорту про наявність виявлених пошкоджень з відміткою про вручення - у разі відмови аеропорту від складання акту;

12.1.7.4. при перевезенні морським транспортом:

- акт про пошкодження (damage report);
- письмове повідомлення адміністрації порту про наявність виявлених пошкоджень з відміткою про вручення - у разі відмови порту від складання акту;

- генеральний акт порту і акти-повідомлення до нього або інші аналогічні документи, що складаються портом / стивідорною компанією про підсумки вивантаження вантажу;
- офіційні листи морського перевізника про втрату вантажу із зазначенням причини;
- виписки або завірени копії судового / машинного / рефрижераторного журналів;
- штурманські розписки;
- морський протест і протести / листи, складені і вручені під час завантаження / розвантаження;

- заяву про загальну аварію (будь-якої форми);

12.1.8. *Документи, що підтверджують факт настання страхового випадку, в залежності від причини настання події:*

12.1.8.1. у випадку крадіжки / грабежу / розбою / шахрайських дій / інших протиправних дій третіх осіб:

- копію заяви або повідомлення Страхувальника про кримінальне правопорушення до органу державної влади, уповноваженого розпочати досудове розслідування;

- документ, що підтверджує прийняття та реєстрацію органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування, заяви або повідомлення Страхувальника про кримінальне правопорушення;

- документ, що підтверджує внесення органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування, відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ознаками відповідного злочину, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність, із зазначенням попередньої правової кваліфікації кримінального правопорушення (наприклад, повідомлення про початок досудового розслідування тощо);

- копію постанови слідчого чи прокурора або ухвали суду про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування або рішення (вироку) суду;

або

- інші подібні документи, що видаються відповідним компетентним органом в країні настання події, з можливістю ідентифікації перевезення, що розкривають обставини події, статтю, на підставі якої було відкрито кримінальне провадження, завірени належним чином, а також їх офіційний переклад на українську мову;

12.1.8.2. у випадку пожежі:

- акт про пожежу;

- висновок про причини пожежі (довідка експерта) / постанова про відкриття кримінального провадження;

або

- інші подібні документи, що видаються відповідним компетентним органом в країні настання події, з можливістю ідентифікації вантажу, що перевозиться, що розкривають обставини події і причину загоряння, завірени належним чином, а також їх офіційний переклад на українську мову;

12.1.8.3. у випадку дорожньо-транспортної пригоди (ДТП):

- довідка, що видається підрозділами Національної поліції України на окрему вимогу і містить більш детальну інформацію щодо обставин ДТП, зокрема, відомості про всіх її учасників, наявності або відсутності у них стану сп'яніння та попередні висновки про те, внаслідок порушення яких пунктів ПДР та ким саме з учасників ДТП вона сталася;

- схема місця ДТП, підписана учасниками ДТП та поліцейським;

- постанова у справах про адміністративні правопорушення (якщо матеріали були направлені на розгляд до суду);

- на окрему вимогу Страховика – копії інших адміністративних матеріалів, складених працівниками Національної поліції України за фактом ДТП (протокол про адміністративне правопорушення, пояснення учасників ДТП, протокол медичного обстеження водіїв тощо);

або

- інші подібні документи, що видаються відповідним компетентним органом в країні настання події, з можливістю ідентифікації перевезення, що розкривають обставини події і причину і відповідальну сторону, завірені належним чином, а також їх офіційний переклад на українську мову;

12.1.8.4. у випадку стихійного лиха / іншої форс-мажорної події:

- довідка Гідрометцентру / іншого державного органу, що здійснює нагляд та контроль за станом навколишнього середовища в країні події, на дату та за місцем події, що містить інформацію про погодні умови, в тому числі з кваліфікацією природного явища; або

- Довідка Державної служби України з надзвичайних ситуацій на дату і за місцем події, з описом події; або

- інші подібні документи, що видаються відповідним компетентним органом в країні настання події, з можливістю ідентифікації перевезення, що розкривають обставини події, причину і відповідальну сторону, завірені належним чином, а також їх офіційний переклад на українську мову;

12.1.9. (додатково) в залежності від характеру вантажу, що перевозиться:

12.1.9.1. для вантажів, при перевезенні яких потрібне дотримання певного температурного режиму:

- термограма або інший документ, що дозволяє визначити температуру вантажу в дорозі в процесі транспортування;

- Свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу на тягач та причіп;

- документи, що підтверджують поломку і ремонт засобу перевезення / рефрижераторної установки, із зазначенням дати надходження засобу перевезення до ремонтного підприємства і можливістю його ідентифікації - при поломці;

12.1.9.2. для наливних / насипних вантажів:

- копії журналів зважування вагонів / цистерн або аналогічні документи, що підтверджують результати зважування завантажених і порожніх транспортних засобів, акти заміру наливу цистерн або інші аналогічні документи, які свідчать про кількість наливного вантажу;

- документи, що фіксують кількість вантажу по осадці судна в портах вивантаження і навантаження, документи, що підтверджують справність вагового обладнання, результати вимірів суднових танків, заміри берегових накопичувальних танків, а також силосу на елеваторах; приймання готовності суднових трюмів до перевезення, результати тестування кришок суднових трюмів;

12.1.9.3. для великовагових / негабаритних вантажів:

- тальманські листи приймання / відвантаження вантажу, суднові настанови по схемах кріплення, що мають бути застосованими;

- спеціальний дозвіл на перевезення вантажу по маршруту, вказаному в транспортному документі;

- розроблена схема кріплення на засобі перевезення;

12.1.9.4. для вантажів живих тварин:

- Ветеринарне свідоцтво (надається і в разі перевезення вантажів тваринного походження);

- пояснювальна записка водія із зазначенням маршруту і виконання запропонованих зупинок, із зазначенням місця і часу;

- Акт органів державної ветеринарно-санітарної служби із зазначенням причин смерті тварини;

- Постанова про заборону використання продукції (тварини) за призначенням, про її утилізацію або знищення;

- Акт утилізації трупа тварини;

- документи, складання яких є обов'язковим за договором купівлі / продажу для визначення вартості травмованих тварин, що відправляються на забій;

12.1.10. *Документи, що підтверджують розмір збитку:*

- дефектна відомість / наряд-замовлення, рахунок спеціалізованої ремонтної організації на ремонт - у разі пошкодження транспортних засобів / обладнання / інших ремонтопридатних вантажів;

- документи, що підтверджують первісну вартість вантажу або рахунки на придбання майна замість пошкодженого, а також висновок спеціалізованої ремонтної організації про неремонтопридатність / фінансову недоцільність ремонту, акт списання / знищення вантажу або документ, що підтверджує вартість придатних для подальшого використання залишків - в разі повної загибелі транспортних засобів / обладнання / неремонтопридатних вантажів тощо;

- висновок сюрвейера / торгово-промислової палати / спеціалізованої лабораторії (включаючи акти відбору проб / зразків) про придатність пошкодженого вантажу / можливості уцінки / використання за іншим призначенням, а також документи, що підтверджують продаж вантажу з уцінкою (у випадку, якщо є така можливість), або акт списання / знищення вантажу (при неможливості уцінки) - в разі пошкодження генеральних (штучний вантаж і товар (продукція), що перевозяться в упаковці), насипних, харчових вантажів;

- в разі інших понесених застрахованих витрат, які не включені до інвойсної вартості втраченого вантажу (вартість перевезення (фрахту), упакування, митного оформлення тощо) необхідно надати документи, що підтверджують розмір таких витрат і факт їх понесення: договори, рахунки, транспортні документи з відмітками сторін-учасниць, вантажну митну декларацію (ВМД) з відмітками митниці, платіжні доручення, комісійний договір, виписку або звіт комісонера, виписку з контракту / договору купівлі-продажу, виписку з акредитиву (в частині пунктів, що стосуються страхування);

- лабораторні аналізи зернового вантажу в порту навантаження і вивантаження, з обов'язковим зазначенням сорності і вологості;

- акт диспашера - в разі вимог по Загальній аварії; аварійні бонди і гарантії, видані власником вантажу з метою отримання вантажу;

- документи, що підтверджують витрати з порятунку вантажу, зменшенню збитку і по встановленню його розміру: договори, кошториси, рахунки, платіжні документи;

12.1.11. *Документи, що забезпечують перехід від Страхувальника / Вигодонабувача до Страховика права вимоги (регресу) до сторони, відповідальної за збиток:*

- претензія від вантажовласника до Страхувальника (якщо Страхувальник не є власником вантажу), оформлена належним чином, з розрахунком суми збитку і додатком підтверджуючих документів;

- претензія Страхувальника до відповідальної за збиток сторони (експедитору / перевізнику, якщо такий залучався / охоронному підприємству) з відміткою про отримання або з копією поштової квитанції про відправку;

- відповідь на вищевказану претензію (за наявності);

- звільнення від права вимоги (Subrogation releas) - розписка, яку Страховик отримує від Страхувальника після виплати йому страхового відшкодування, відповідно до якої Страховик набуває право вимоги на отримання відшкодування, яке Страхувальник має проти будь-якої особи, винної у заподіянні шкоди, відшкодування якої виплачено Страховиком Страхувальникові;

- гарантійні листи страховика відповідальності перевізника (за наявності).

12.1.12. *Інші документи, що підтверджують виконання умов Договору страхування (за наявності відповідних умов):*

- договір з охоронним підприємством, акт приймання вантажу під охорону, акт здачі;

- чек з платної стоянки, на території якої сталася крадіжка вантажу;

- акти митного огляду, або акти про перевантаження, або про переопломбування при зміні пломби під час перевезення;

- сертифікати відповідності та якості на пошкоджений вантаж;

- схема кріплення вантажу для великовагових і негабаритних вантажів;
- суднові настанови по кріпленню вантажу.

12.1.13. Додатково до вищевказаного списку:

12.1.13.1. при страхуванні вантажів на період їх тимчасового зберігання в процесі їх транспортування:

- договір складського зберігання, укладений між власником складу та власником пошкодженого майна;
- акти прийому-передачі майна на склад;
- інвентаризаційний опис майна, що зберігається на складі на дату події, що сталася;
- акт, складений представником власника складу спільно з представниками власника майна за фактом події, що сталася;
- при затопленні - акт за фактом виявлення затоплення, складений компетентною організацією / комунальною службою, що здійснює обслуговування та ремонт пошкодженої інженерної системи;

12.1.13.2. при страхуванні військових ризиків, страйкових ризиків:

- доступні для отримання з офіційних джерел документи, що підтверджують подію, а також матеріали засобів масової інформації, прес-конференцій представників державних структур і державних діячів;

12.1.13.3. при страхуванні терористичних ризиків:

- постанова про відкриття кримінального провадження за статтею 258 «Терористичний акт» Кримінального кодексу України;

12.1.13.4. при страхуванні ризиків піратства:

- виписки з судового журналу;
- копії доповідей в IMB Piracy Reporting Centre, IMB PRC (Інформаційний центр IMB по піратству) / копії доповідей в UKMTO (UK Maritime trade Operation) і наступного листування з UKMTO;
- копія тривожного повідомлення, відправленого за допомогою ССОС (Суднових Систем Охоронного Сповідання) / копія тривожного повідомлення, відправленого за допомогою засобів Digital Selective Calling, DSC (Цифрового виборчого виклику, ЦВВ) / системи супутникового зв'язку Inmarsat.

12.2. Страховик має право вимагати від Страхувальника надання інших документів, крім тих, які зазначені в п. 12.1. цих Правил, у разі недостатності наданих та/або неможливості з них встановити факт, обставини, причини настання страхового випадку та/або розмір завданих збитків.

12.3. Документи, необхідні для виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі:

12.3.1. оригінальних примірників;

12.3.2. нотаріально завірених копій або простих копій, за умови надання Страховику можливості їх звірення з оригінальними примірниками документів. При цьому Страховик залишає у себе завірених копій документів, а оригінали повертає Страхувальнику.

12.4. Якщо документи, необхідні для здійснення страхового відшкодування, надані в неповному обсязі та/або в неналежній формі, або оформлені з порушенням наявних норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), прийняття рішення про виплату страхового відшкодування не здійснюється до усунення цих недоліків. Про наявність таких невідповідностей, порушень Страховик повідомляє Страхувальнику в письмовій формі протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати отримання таких документів, якщо інший строк не обумовлений Договором страхування.

13. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКУ І СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Розмір завданих збитків визначається:

13.1.1. *при повній загибелі вантажу, зникненні транспортного засобу разом з вантажем безвісті або втраті всього вантажу* - в розмірі страхової вартості вантажу на дату настання страхового випадку, але не більше страхової суми;

13.1.2. *при повній загибелі або втраті частини вантажу* – в розмірі страхової вартості цієї частини вантажу на дату настання страхового випадку, але не більше страхової суми;

13.1.3. *при повній конструктивній загибелі всього вантажу* - в розмірі страхової вартості вантажу на дату настання страхового випадку, з вирахуванням вартості залишків вантажу, що придатні для подальшого використання або реалізації, але не більше страхової суми.

13.1.4. *при пошкодженні вантажу* - в розмірі його втраченої вартості або витрат на відновлення вантажу до стану, в якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, але не більше страхової суми.

13.2. Виходячи з розміру фактично понесених витрат Страхувальника, пов'язаних зі страховим випадком (крім тих, які відносяться до загальної аварії), в межах встановленого в Договорі страхування ліміту відповідальності для таких витрат, до розміру страхового відшкодування включаються:

13.2.1. всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню вантажу, а також по зменшенню збитку, а саме:

13.2.1.1. на зберігання вантажу після настання страхового випадку, перевантаження, переупакування пошкодженого вантажу;

13.2.1.2. на евакуацію засобу перевезення з місця настання страхового випадку (за умови неможливості його пересування власним ходом після настання страхового випадку);

13.2.2. витрати на проведення експертного (товарознавчого) дослідження оцінки розміру збитку, якщо така оцінка була доцільною та проведена за погодженням зі Страховиком.

При здійсненні витрат, передбачених п.п.13.2.1.1., 13.2.1.2. Правил, Страхувальник повинен слідувати вказівкам Страховика, якщо вони були повідомлені Страхувальнику. Якщо такі витрати були необхідні або були зроблені на виконання вказівок Страховика, то вони відшкодовуються Страховиком, навіть якщо відповідні заходи виявилися безуспішними.

13.3. Збитки та витрати за загальною аварією розраховуються пропорційно частці Страхувальника згідно розподілу загальної аварії між учасниками морського перевезення (диспаша).

13.4. Страховик сплачує страхове відшкодування у розмірі прямого збитку Страхувальника та передбачених Договором страхування фактично понесених Страхувальником витрат, пов'язаних зі страховим випадком (крім тих, які відносяться до загальної аварії), але не більше страхової суми та встановлених Договором страхування лімітів відповідальності для таких витрат, з врахуванням:

- розміру франшизи, обумовленої Договором страхування;
- виплат страхових відшкодувань, здійснених на дату настання події;
- суми відшкодування, що виплачено чи підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу) особою, яка також визнана відповідальною за завданий збиток або іншою третьою особою;

- суми відшкодування, що виплачено чи підлягає виплаті Страхувальнику (Вигодонабувачу) іншим страховиком за цим страховим випадком;

- зносу частин, вузлів, агрегатів та деталей, що підлягають заміні при відновлювальному ремонті;

- принципу пропорційності (згідно з п.7.5.3. Правил);

- суми несплачених страхових платежів за періоди страхування, що лишилися до кінця дії Договору страхування (згідно з п.13.13. Правил);

- інших грошових сум на підставах, передбачених Договором страхування, якщо це не суперечить законодавству.

13.5. При пошкодженні вантажу вартість його відновлення включає витрати на матеріали і запасні частини для відновлення, вартість виконання відновлювальних (ремонтних) робіт,

витрати на доставку матеріалів для відновлення й інші доцільні витрати, необхідні для відновлення первісного стану пошкодженого вантажу, який існував на момент страхового випадку. При цьому до витрат на відновлення не включається вартість додаткових витрат, що викликані необхідністю поліпшення вантажу, а також витрат на тимчасовий чи допоміжний ремонт.

13.6. Розмір відновлювальних витрат може визначатися на підставі:

13.6.1. акту товарознавчої експертизи (висновку експертного дослідження), проведеної експертом (суб'єктом оціночної діяльності). Вибір експертної організації та/або експерта здійснюється Страховиком;

13.6.2. кошторису ремонтних робіт, рахунків-фактур, нарядів-замовлень та інших документів ремонтних або торговельних підприємств, які підтверджують вартість відновлювального ремонту вантажу;

13.6.3. якщо вантаж за письмовою згодою Страховика був відновлений до здійснення виплати страхового відшкодування – на підставі актів виконаних робіт, рахунків за ремонт, фактично виконаний погодженим зі Страховиком ремонтним підприємством.

13.7. При зникненні транспортного засобу разом з вантажем безвісті, втраті всього вантажу або повній конструктивній загибелі всього вантажу, коли Страхувальнику сплачується страхове відшкодування в розмірі повної страхової суми, передбаченої Договором страхування, Страхувальник зобов'язаний до отримання страхового відшкодування відмовитися від своїх прав на застрахований вантаж шляхом подання Страховику Заяви про абандон, з дотриманням наступних умов:

13.7.1. Страхувальник не може робити Заяву про абандон умовно або відізвати Заяву про абандон, передану Страховику;

13.7.2. Заяву про абандон Страхувальник повинен передати Страховику протягом 6 (шести) місяців з дати настання події, в зв'язку з якою робиться Заява про абандон;

13.7.3. по закінченні зазначеного в підпункті 13.7.2. Правил строку Страхувальник позбавляється права на абандон, проте може вимагати відшкодування збитку на загальних підставах;

13.7.4. у випадку, якщо Страховик дав згоду на абандон, Страхувальник не звільняється від своїх обов'язків, обумовлених Правилами та Договором страхування;

13.7.5. якщо після отримання страхового відшкодування зниклий безвісті або втрачений вантаж буде знайдений та повернений Страхувальнику, він зобов'язаний не пізніше одного місяця повернути Страховику отримане страхове відшкодування (за вирахуванням суми страхового відшкодування за шкоду, заподіяну пошкодженням або загибеллю частини вантажу, якщо така мала місце) або передати Страховику за його згодою цей вантаж.

13.8. Сума страхового відшкодування за одним страховим випадком або декількома страховими випадками не може перевищувати страхову суму по Договору страхування.

13.9. Виплачене страхове відшкодування зменшує розмір страхової суми по Договору страхування на розмір виплаченого страхового відшкодування з дати його виплати, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.10. Якщо страхове відшкодування виплачене в розмірі страхової суми по Договору страхування, дія Договору страхування припиняється.

13.11. Якщо збиток, завданий застрахованому вантажу, підлягає відшкодуванню не лише Страхувальником, а й іншими особами, відповідальними за його завдання, то Страховик відшкодовує в межах страхової суми різницю між розміром завданого збитку та сумою, що підлягає стягненню з інших осіб, відповідальних за завданий збиток. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про наявність таких осіб та про суми відшкодування, що підлягають стягненню з них.

13.12. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник має чинний договір страхування також з іншою страховою компанією щодо цього предмета Договору, то при настанні страхового випадку страхове відшкодування розподіляється пропорційно

співвідношенню страхових сум, встановлених кожним страховиком, а Страховик виплачує страхове відшкодування лише в своїй частині зобов'язань.

13.13. У випадку, передбаченому п. 8.11. Правил, Страховик за заявою Страхувальника може зменшити розмір страхового відшкодування на суму несплачених страхових платежів за періоди страхування, що залишилися до кінця дії Договору страхування (незалежно від того, чи настав строк сплати таких платежів).

13.14. Якщо страхова сума за Договором страхування та сума збитку визначені в іноземній валюті, виплата страхового відшкодування проводиться відповідно до законодавства України з питань застосування іноземної валюти у страховій діяльності.

14. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Страхове відшкодування - грошова сума, в межах встановленої Договором страхування страхової суми, яку Страховик, відповідно до умов Договору страхування, повинен виплатити Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі настання страхового випадку.

14.2. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як будуть повністю встановлені причини та розмір збитку.

14.3. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком на підставі письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) про виплату страхового відшкодування та страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

14.4. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з дати отримання всіх необхідних документів, передбачених розділом 12 Правил, в залежності від події, що сталася, Страховик:

14.4.1. приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування та складає страховий акт. Виплата страхового відшкодування здійснюється протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з дати складання страхового акту;

або

14.4.2. приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування та протягом 5 (п'яти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з дати прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі, з обґрунтуванням причини відмови.

14.5. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування, про що зобов'язаний повідомити Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі протягом 5 (п'яти) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування), у випадках, коли:

14.5.1. не повністю з'ясовані обставини страхового випадку, розмір збитків, обставини, які підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на одержання страхового відшкодування - до з'ясування таких обставин, але не більше, ніж на 90 (дев'яносто) календарних днів з дати отримання від Страхувальника останнього документу, необхідного для з'ясування обставин, причин настання страхового випадку та розміру збитку;

14.5.2. проти Страхувальника та/або Вигодонабувача порушено кримінальне провадження, що має безпосереднє відношення до страхового випадку – до винесення остаточного рішення по цьому кримінальному провадженню;

14.5.3. Страхувальником не сплачено страхові платежі за періоди страхування, що лишилися до кінця дії Договору страхування – до оплати платежів;

14.5.4. в інших випадках, передбачених Договором страхування – однак не більше, ніж на 90 (дев'яносто) календарних днів з дати отримання від Страхувальника останнього документу, необхідного для з'ясування обставин, причин настання страхового випадку та розміру збитку.

14.6.Виплата страхового відшкодування здійснюється в безготівковій формі, якщо інше не передбачено Договором страхування.

14.7.Виплата страхового відшкодування здійснюється у тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

14.8.Днем виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика.

14.9.Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування.

14.10. Після перерахування страхового відшкодування за реквізитами, вказаними Страхувальником (Вигодонабувачем) письмово в Заяві про виплату страхового відшкодування, Страхувальник (Вигодонабувач) не може змінювати одержувача страхового відшкодування. Здійснене страхове відшкодування не підлягає поверненню Страховику та повторному перерахуванню.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1.Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

15.1.1. порушення (невиконання або неналежне виконання) Страхувальником (Вигодонабувачем) умов цих Правил та/або Договору страхування;

15.1.2. навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ним громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника (Вигодонабувача) встановлюється відповідно до законодавства України;

15.1.3. вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

15.1.4. подання Страхувальником (Вигодонабувачем) свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт та обставини настання страхового випадку;

15.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика та/або відповідні компетентні органи про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення перешкод Страховику у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

15.1.6. ненадання Страхувальником всіх необхідних документів, які підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку, які необхідні для прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування, подання документів, оформлених з порушеннями дійсних норм (відсутні номери, печатки чи дати, наявність виправлень тощо), чи подання документів, які містять недостовірну інформацію щодо строку, причин та обставин страхового випадку та розміру збитку;

15.1.7. ненадання довідки компетентних органів у випадках необхідності їх надання згідно з умовами Договору страхування та/або законодавством України;

15.1.8. умисне нежиття Страхувальником необхідних та доступних заходів з метою запобігання або зменшення розміру збитку, завданого настанням страхового випадку;

15.1.9. отримання Страхувальником повного відшкодування збитку від особи, винної у його заподіянні та/або від інших третіх осіб;

15.1.10. виявлення факту того, що обсяг та характер збитку не відповідають причинам та обставинам страхового випадку;

15.1.11. не повідомлення Страхувальником про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, передбачених в п.10.2.4.1. цих Правил. У випадку, якщо Страхувальник не повідомив Страховика про зміну обставин, вказаних при укладенні Договору страхування, останній має право вимагати дострокового припинення дії Договору страхування;

15.1.12. збитки за обставин, що відносяться до виключень зі страхових випадків;

15.1.13. інші випадки, передбачені цими Правилами та/або законом.

15.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать закону.

16. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

16.1. Будь-які зміни умов Договору страхування, за винятком тих, які відбуваються автоматично відповідно до його умов, здійснюються на підставі письмової заяви чи листа Страховика або Страхувальника та оформлюються у вигляді додаткових угод до діючого Договору страхування, які з моменту підписання стають його невід'ємними частинами.

16.2. Про намір внести зміни до умов Договору страхування Сторона - ініціатор повинна письмово повідомити іншу Сторону не пізніше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до запропонованого строку внесення змін, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна на внесення змін в Договір страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати отримання цією Стороною письмового повідомлення іншої Сторони про бажання внести зміни до Договору страхування вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії. Протягом цього періоду Договір страхування діє на попередніх умовах, визначених при укладанні Договору страхування.

17. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

17.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

17.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;

17.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

17.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки;

17.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;

17.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

17.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

17.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

17.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

17.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії періоду страхування Договору страхування, за який сплачено страховий платіж, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу в розмірі 40%, фактичних страхових виплат, що були здійснені протягом строку дії відповідного періоду страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж за період страхування повністю.

17.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачений ним страховий платіж за відповідний період дії Договору страхування. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням

Страховальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страховальнику страховий платіж за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу в розмірі 40%, фактичних страхових виплат, що були здійснені за період за цим Договором страхування.

17.5. У випадку дострокового припинення Договору страхування, повернення страхового платежу здійснюється в безготівковій формі протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дати припинення Договору, якщо інше не обумовлено Договором страхування або письмовою згодою Сторін Договору страхування.

18. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

18.1. Спори, що виникають під час дії Договору страхування, вирішуються Сторонами шляхом переговорів.

18.2. При неможливості урегулювання спірних питань, справа розглядається у судовому порядку згідно з законодавством України.

19. ОСОБЛИВІ УМОВИ

19.1. Всі повідомлення за Договором страхування, передбачені цими Правилами та самим Договором страхування, здійснюються Сторонами в письмовій формі.

19.2. У Договорі страхування, за погодженням Сторін, може бути передбачено, що окремі положення цих Правил можуть бути змінені (конкретизовані) або не включаються до нього і не поширюються на нього.

19.3. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування Страховальнику (Вигодонабувачу), в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страховальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

19.4. Для реалізації Страховиком права вимоги, Страховальник зобов'язаний до отримання страхового відшкодування передати Страховику всі документи і докази, які він має, повідомити про всі суттєві обставини і виконати інші дії, необхідні для здійснення Страховиком цих прав.

19.5. Якщо Страховальник відмовиться від права вимоги до відповідальної за завдані збитки особи, або їх реалізація виявиться неможливою з його вини, то Страховик звільняється від обов'язку виплачувати страхове відшкодування повністю або у відповідній частині, визначеній Договором страхування, і має право вимагати повернення виплаченої суми страхового відшкодування, а Страховальник в такому випадку повинен повернути сплачене страхове відшкодування протягом 10 (десяти) банківських днів з моменту направлення Страховиком відповідної письмової вимоги.

19.6. Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках, передбачених цивільним законодавством України. Крім того, відповідно до Закону України «Про страхування», Договір страхування визнається недійсним, якщо він укладений після настання страхового випадку та коли предметом Договору страхування є майно (вантаж), яке підлягає конфіскації на підставі вироку суду або рішення суду, що набуло законної сили. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

19.7. У всіх випадках, що не врегульовані цими Правилами, Сторони Договору страхування керуються законодавством України.

19.8. З моменту набуття чинності нової редакції Правил, попередня редакція Правил страхування втрачає чинність.

1. Базові страхові тарифи по добровільному страхуванню вантажів та багажу (вантажобагажу)

Таблиця 1

Вид транспорту	Базовий страховий тариф, % від страхової суми			
	«3 відповідальністю за всі ризики» (Умова страхування «А») (п.4.3.1. Правил)	«3 відповідальністю за часткову аварію» (Умова страхування «В») (п.4.3.2. Правил)	«Без відповідальності за пошкодження, крім випадків крушіння» (Умова страхування «С») (п.4.3.3. Правил)	«3 відповідальністю за визначеними ризиками» (Умова страхування «N») (п.4.3.4. Правил)
Автомобільний	0,24	0,17	0,12	1,10
Залізничний	0,22	0,15	0,11	0,83
Повітряний	0,18	0,13	0,09	1,10
Водний морський	0,22	0,15	0,11	1,10
Водний річковий	0,18	0,13	0,09	1,10
Трубопроводи	0,25	0,18	0,13	1,20

1.1. Базові страхові тарифи розраховані за умови, що відповідальність Страховика поширюється тільки на період транспортування вантажу. При поширенні відповідальності Страховика на період проміжного складського зберігання вантажу, застосовується коригувальний коефіцієнт в діапазоні 1,0-2,0, в залежності від території розташування складу, тривалості періоду зберігання вантажу.

1.2. Базові страхові тарифи розраховані за умови страхування разового перевезення вантажів. При систематичному страхуванні різних партій вантажів на подібних умовах (страхування по Генеральному договору страхування) може застосовуватися коригувальний коефіцієнт в діапазоні 0,7-1,0, в залежності від обсягу перевезень, умов страхування.

2. Коригувальні коефіцієнти до базових страхових тарифів при страхуванні за додатковими Умовами / додатковим страховим покриттям

Якщо Договором страхування передбачений обов'язок Страховика відшкодувати збиток, завданий вантажу внаслідок подій, передбачених додатковими Умовами / додатковим страховим покриттям, то до базових страхових тарифів можуть застосовуватися коригувальні коефіцієнти, з урахуванням збільшення обсягу відповідальності Страховика.

Додаткова Умова / додаткове страхове покриття	Коригувальний коефіцієнт (діапазон)
Умова «Військові ризики» (п.5.1.21. Правил)	1,0–3,0
Умова «Страйкові ризики» (п.5.1.22. Правил)	1,0–3,0
Умова «Терористичні ризики» (п.5.1.23. Правил)	1,0–3,0
Умова «Недостача вантажу при цілісності зовнішньої упаковки» (п.5.1.36. Правил)	1,0–2,5
Умова «Рефрижераторний ризик» (п.5.1.37. Правил)	1,0–2,5
Умова «Ризики шахрайства» (п.5.1.38. Правил)	1,0–3,0
Умова «Ризики піратства» (п.5.1.39. Правил)	1,0–3,0
Повінь, землетрус, цунами (тільки для Умов страхування «В» і «С») (п.5.2.1. Правил)	1,0–1,5
Знецінення вантажу внаслідок забруднення або псування тари при цілісності упаковки (тільки для Умов страхування «В» і «С») (п.5.2.2. Правил)	1,0–1,5
Протиправні дії третіх осіб (крадіжка зі зломом та/або грабїж, та/або розбій, та/або загибель і пошкодження застрахованого вантажу в результаті цих дій) (тільки для Умов страхування «В» і «С») (п.5.2.3. Правил)	1,0–2,0
Недостатка вантажу (неприбуття в пункт призначення цілих міськ вантажу без доказів та/або причин неприбуття) (п.5.2.4. Правил)	1,0–5,0
Розрив мішків (для застрахованого вантажу, що перевозиться у мішках) (п.5.2.5. Правил)	1,0–5,0

2.1. Базові страхові тарифи розраховані за умови, що застраховані вантажі перевозяться територією всього світу, в іншому випадку Страховик має право застосовувати коригувальний коефіцієнт в діапазоні 0,7-1,0.

2.2. Базові страхові тарифи розраховані за умови, що розрахунок розміру страхового відшкодування здійснюється з застосуванням принципу пропорційності (п.7.5.3. Правил). Якщо Договором страхування передбачена виплата страхового відшкодування без застосування принципу пропорційності, може застосовуватися коригувальний коефіцієнт в діапазоні 1,0-3,0, в залежності від співвідношення страхової суми і страхової вартості вантажу, характеристик застрахованого вантажу, застрахованих ризиків.

2.3. Якщо Договором страхування передбачається страхування «з валютним еквівалентом», Страховик має право застосовувати до базового страхового тарифу коригувальний коефіцієнт в діапазоні 1,0-1,5, в залежності від тенденції зміни курсу відповідної валюти.

2.4. Базові страхові тарифи розраховані на одноразову сплату страхового платежу при страхуванні разового перевезення вантажів або при страхуванні різних партій вантажів в рамках одного договору (контракту). При сплаті страхового платежу частинами (за відповідний період

ТДВ «Експрес Страхування»

страхування або календарний звітний період) до базових страхових тарифів може застосовуватися коригувальний коефіцієнт в діапазоні 1,0-1,2, в залежності від кількості платежів та строків їх сплати.

2.5. При страхуванні з застосуванням франшизи, в залежності від розміру і типу франшизи, а також в залежності від виду вантажів і застрахованих ризиків, до базових страхових тарифів може застосовуватися коригувальний коефіцієнт в діапазоні 0,5-1,0.

3. Коригувальні коефіцієнти до базових страхових тарифів при страхуванні додаткових витрат

Страховик має право застосовувати до базових страхових тарифів наступні коригувальні коефіцієнти, в залежності від співвідношення страхової суми по страхуванню додаткових витрат і страхової суми по страхуванню вантажів, періоду відповідальності Страховика, застрахованих ризиків:

Таблиця 3

Додаткові витрати	Коригувальний коефіцієнт (діапазон)
Витрати, пов'язані з транспортуванням застрахованого вантажу до місця доставки вантажу (транспортні витрати) (п.4.4.1. Правил)	1,0-2,0
Митні платежі і акцизи, інші види державних мит, податків і зборів, що стягуються державними органами (п.4.4.2. Правил)	1,0-2,0
Витрати з транспортування пошкодженого вантажу до місця ремонту і назад (п.4.4.3. Правил)	1,0-2,0
Інші витрати, передбачені Договором страхування (п.4.4.4. Правил)	1,0-2,0

4. Коригувальні коефіцієнти до базових страхових тарифів з урахуванням обставин, що впливають на страховий ризик

Страховик має право застосовувати до базових страхових тарифів наступні коригувальні коефіцієнти, в залежності від різних обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику:

Таблиця 4

Обставина, що впливає на страховий ризик	Коригувальний коефіцієнт (діапазон)
Специфіка вантажу, вид упаковки	0,2-5,0
Характеристики засобів перевезення, що беруть участь в транспортуванні, спосіб відправки та перевезення вантажу	0,3-5,0

ТДВ «Експрес Страхування»

Маршрут перевезення, дальність перевезення, кліматичні умови, специфіка пунктів відправлення і призначення	0,2–4,0
Наявність перевалок / перевантажень / дозавантажень, часткове розвантаження на маршруті перевезення	1,0–2,0
Характеристика складу, спосіб зберігання (при поширенні відповідальності на період проміжного складського зберігання вантажу)	0,7–2,0
Умови забезпечення збереження вантажу (наявність запірно-пломбувальних пристроїв, інших запирих пристроїв і пломбирів), наявність охорони (супроводу)	0,5–1,0
Історія збитків, відомості про попередні транспортування аналогічних вантажів, інші чинники та індивідуальні умови Договору страхування	0,1–6,0

5. Реальний страховий тариф за Договором страхування розраховується шляхом множення базового страхового тарифу на коригувальні коефіцієнти.

6. Норматив витрат на ведення справи, визначений при розрахунках страхових тарифів, становить 40% від страхового тарифу.

Актуарій



С.В. Кучук-Яценко

Свідоцтво № 01-020 від «11» серпня 2016р., видане Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Пронумеровано, пронумеровано та
скріплене печаткою 43 аркушів

Директор
ТДВ "Експрес Страхування"

Щучьєва Т.А.

